

-Pɔia" -tɪ Maku 'tmɔa

*San Batisɪ -sa Sesi 'a -jeblv
(Matie 3.1-12 ; Luiki 3.1-18 ; San 1.19-28)*

¹ -Pɔia" -tɪ -ɛ -tmɔa Kea 'a "ju Sesi Klist 'a -tɪ' ɛɛ' -teesɔn.

² Dɛ Kea 'a wlu 'kwajaai Esai 'cɪa 'de ɔɔ' 'sbɛ 'di, ɛmɛ -nɪ, Kea wlu' 'de ɛɛ' "ju -pee ɛ 'na :
-In -gbɔn 'nɔ, 'ma dboɛ 'ma weepoi nya -wɛɛ ɔ 'je
-ma -jeblv -sa.

³ Weepoi due' a muɛ 'e -pɪɔn" blva "kpei nɪa'
-wɛɛ ɔ -je wlu ka : Ao nmaɛ Tɔ"bo 'a -je ! Ao
tɛɛn ɔɔ' -jeblv -wee' -kwlv !

⁴ ɔɔ' weepoi tu -nɪ San Batisɪ. ɔ wlu' ka ɔ 'na :
Ao juo aoa' dɪsain "i, ao "biie 'de Kea o, -wɛɛ ao
'je "ni "jru poɔɛ- 'de kea 'je aoa' dɪsain -kɔ'.

⁵ Suideblva -wee' o, nyɔ klein" -tia" 'o Selisalem
o, ɔɔ -wee' a muɛ 'e San o -wɛɛ ɔɔa 'tmɔ ɔɔa'
dɪsain 'de ɔ -pee, -wɛɛ ɔɔ po ɔɔɔɔ "ni "jru 'bo
suden -gbuu wɔn.

⁶ Dɪ San paa 'ɔn ɛ, -sɛn "kpei soo" 'a "mɪ- mɪ
-dbɪ' -wɛɛ ɔ bla nmiku wlv 'di. 'Plain -too' ke dɔ
'a 'cna mɪ -nɪ ɔɔ' diidɛ.

⁷ ɔ 'na : "Ju -a mua jia' 'de 'ɔn 'de ɛ ɔ kmai", ɔ
nɪɛ dɛwɔn ɔ je 'ɔn -sii. 'In se 'kɔi- i "sii- ka nɪ 'bo
ɔ "juɔi -wɛɛ ɔɔ' "kwlai- bɪ' -sa -tɪ.

⁸ 'Mɔ ɛ, "ni mɛ 'ma po aɔɔɔ "jru, 'kaa ɔmɔ ɛ,
Kea 'a -suu mɛ ɔ 'je nɔ -wɛɛ ɔ 'je ao dɪsain 'a
-flɛn" kui -sa.

*Sesi 'a "ni 'jru po -ti ke ɔɔ' -sion' ɔ i -tin' -ti ke
(Matie 3.13-4.11 ; Luiki 3.21-22; 4.1-13)*

⁹ 'De εε' nɔ" tu 'di ε, Sesi 'wluε 'e Nasaretu 'de Galile, -wεε San po ɔ "ni 'jru 'de Suden -gbuu wɔn.

¹⁰ Sesi 'wluε 'e "niɔ 'su ɔ 'jεεε jaun "jriε ε kaien wɔn -wεε Kea 'a -suu "si i 'bo ɔ "kpei ka -gbεε' 'ε "siai ε.

¹¹ 'Su ɔ 'wɔn wlu due' 'bo jaun -kwlu -ε -na : -In -niε 'ma -ti' kmaju -o dε-nuε' -ma nuε 'bn 'mvan "i.

¹² Sesi 'a -nεε -wlu 'e "niɔ- 'su Kea 'a -suu "tun ɔ 'de -puɔn" blua "kpei fɔ o.

¹³ 'Demɔ ɔ nuɔ 'wɔ 'a kwla -nyiiε' -wεε -sion' -tin' ɔ i -wεε ɔɔ -pɔn Sesi 'je ɔ wɔn 'je. Sesi niε 'e 'kwla 'dinmi "klu -wεε Kea 'a "soa a nuɔ ɔ "juɔi.

Sesi 'a "i-saa klai" nynuu

(Matie 4.12-22 ; Luiki 4.14-15; 5.1-11)

¹⁴ -Ta San muua -kaso 'di mε Sesi mu 'e Galile -wεε ɔ 'tmu Kea 'a -poia" -ti.

¹⁵ 'De ɔ 'naa : Nɔ" Kea -tua" ε nyini' -wε-, εε' tu "bodeε jεε aopu- 'mε. Ao poo kpln fai" -wεε ao 'je -poia" -ti tɔ' 'bn 'je.

¹⁶ -Ta Sesi nta "ni wɔn i naa' 'de Galile ε, 'bomo ɔ jεε Simɔ ke ɔɔ' "dei Ancre 'sai- poa 'de "niɔ-.

¹⁷ 'Su Sesi wluε uɔpu -pee ɔ 'na : Ao bla 'bo 'bn 'de -wεε ao 'je nyiɔpu -cri' ao 'je 'bn ja-.

¹⁸ 'Bo ε "sri uɔ je uua' 'sai- 'bɔ, uɔ je 'bo ɔ 'de bla.

¹⁹ ɔ 'kpaa 'o nya dε-saan" 'su ɔ 'jεε Sebede 'a "nynuu- Sakɔ ke ɔɔ' "dei San, -mε uɔ -teei 'de uua' -kwεε" 'di -wεε uua nmae uua' 'sai-.

20 'Sv Sesi nynai -wεε ɔ 'da vɔvɔ, vɔ sia vɔ "bo Sebede ke ɔɔ' dɔnɔvɔn 'de -kwεε" 'di 'sv vɔ bla 'o Sesi 'de.

*Sesi -sa "ju due' -suusavn 'vn
(Luiki 4.31-37)*

21 Sesi ke ɔɔ' klai" nynuu muε 'o Kapenaom. -Kwlewɔ o 'sv ε, Sesi pa 'e Suifv-wi" 'a "jrui 'kɔn-gbu 'di -wεε ɔ -te nyv dε tɔɔa' -pɔn".

22 ɔɔ' nyv dεtɔɔsɔn a "siε nyv -wee" 'i ε kuε 'e 'dei ε ke nyv -vɔa tɔɔa nyv ke'ε -nɔ se due' nɔ.

23 ɔ siε nyv dε tɔɔa' 'sv "ju due' -suusavn nɔa 'e 'vɔn je "wɔ 'de nyv "kwlu, ɔ 'na :

24 Sesi -wlvɔ Nasaretɔ ε, -ma dεε -tɔ -sie -aa -tɔ' 'vɔn ε- ? -Ae' -vɔn ji' -vɔn -je -aa -ma" i-saa ? Ka -vɔn -wlvɔ 'e Kea o -wεε -vɔn sea dεsavɔn 'a -kɔ -pɔn" nɔ ε, 'vɔn 'je kan' mε.

25 'Sv Sesi "wɔɔ -suusavn "jrui ɔ 'na : ε "mu wɔn, 'de ε 'wlv 'e "ju -nɔ 'vɔn !

26 'Sv -suusavn -suua' "ju -nɔa 'mɔa- i 'di wɔn nyni ka- -wεε ε 'wlv 'de ɔ 'vɔn 'de "wɔɔa' 'vɔn.

27 -Crima kpɔn nyv "klein -nɔa 'o mu 'mε, 'sv vɔa -tee' ba i due 'due vɔ 'na : Dε -nɔ ka -mɔ ε- ? Nyv dεtɔɔsɔn dee -je -mε kmai". -Bo ɔ wlv -siisavɔn -pee -cεεn' -nε 'sv ɔa 'je ɔ wɔn !

28 'Sv Sesi 'a 'nynɔ "siie Galilelvɔa -wee" 'kpei "i.

*Sesi 'pɔvε Simɔ 'ɔ "bianynɔ ke nyv -tuu" ke.
(Matie 8.14-17 ; Luiki 4.38-41)*

29 Vɔ 'wlvɔ 'e Suifv-wi" 'a "jrui 'kɔn-gbu 'di vɔ "sia 'kpae' ε, Sesi ke Saktɔ ke San muε 'e Simɔ ke Ancre o -gbu" 'di.

30 -Ta uva muua, -me Simo o "bianyno 'pen i, uva "jru -a -bai' uva' ku -sie' ne'. Sesi "sia i 'su uo 'tmu uva' -ti' 'me 'de o o.

31 O 'kpa u -pon", o kpon uva' sun -wee o kpu "jei 'su uva' "jru 'bo uva' ku pee'. U pie de u je upu "ny.

32 'Jru blua i, 'su uo ja nyu "klein 'we- e nua ke nyu -siisain nia 'un 'de Sesi o.

33 -Kwlo -wee' "klein -kwe- de 'bo oo' -gbu" woin".

34 Nyu "klein -jia' 'mua-, ka uva' 'we- 'e kpe -tia 'kam Simo 'bo i -wee'. O -sa nyu -siisain -tuu' 'un -ke. O se -siisain "i "tai- i se wlu-, de-nue' de o nia 'un e, i ju'.

*Sesi 'tmuε Kea 'a -ti' 'de Galile
(Luiki 4.42-44)*

35 Ee' -son' woin" -me -son' kwie nte 'bluo ke, Sesi son 'un 'e, o "sie "kpaε', -wee o 'wlu 'o -kwlo, o mu Kea baea' -ta nyu jro' sea nte.

36 Simo ke oo' "dei-wi" -tee oo' i -pon' -pon".

37 Uo 'jeo i 'su, uo wlu o -pee uo 'na : Nyu -wee' a -pon -mi i.

38 'De Sesi 'na : -A mu -tajro ke, -a mu -kwle -nia -a 'dewei 'dii. 'In 'je Kea 'a -ti' 'tmu -o 'demu -ke, emε -ti 'un ji.

39 Ko nua o jea Galileblua -wee' "kpei- mu, oo jea Kea 'a -ti' 'tmu 'de Suifu-wi" 'a "jrui 'kui-n-gbi 'dii, oo jea -siisain inu 'ka -nao.

*Sesi 'bo- 'ju due' 'a 'jruwe-
(Matie 8.1-4 ; Luiki 5.12-16)*

40 'Jruwe nui due' jie 'e Sesi o, -wee o cniie 'koi- 'bo o "juoi o bae o i o 'na : 'Ma 'blei -bo -un -nue "i

ε, -in -beee' -in -je 'ma 'wε- 'bo- 'in 'je 'pepe ni-
 ɔ 'da kan' 'su,

⁴¹ ɔɔ' wεε nu Sesi 'mε, -wεε ɔ kpa sun, ɔ blo "i,
 ɔ 'na : 'In niε "i 'mε, -ma 'wε- 'bo -in -je 'pepe ni-.

⁴² 'Bo ε "sri 'jrɔwε- je "ju -niα 'mυα -pɔn" 'wɔ,
 ɔ je 'pepe ni-.

⁴³ Sesi 'jea "ju -no -jei" pɔε ɔ cri εε' -ciε 'de ɔ
 -pee, ɔ 'na : -Bo -in mu ε,

⁴⁴ -in -bo de jrε' 'tmυε 'de nyɔ jrɔ' -pee. 'Kaa
 -in -to -ma -ce" 'de Kea 'a 'sraa -sai o, -wεε -in -je
 'sraa -sade ja-, ka Moisi bla εε' ke' ε, 'de ka -ma
 'wε- 'boα υυ 'je ε juo-.

⁴⁵ 'Kaa "ju -no mua, de -nυα ɔ "jrii ε, ɔ 'jreeε
 εε' "kuan i -ta -wee' "klein. 'De εε' -ti' 'un ε, Sesi
 se ε 'bεε- 'bode ɔ 'je 'mii wa ɔ 'je -kwɔ jrε' 'di i
 "si, ɔɔ muε di 'mii -ta nyυ sea' "i -ti ε, -wεε nyυ a
 'wɔ -ta "o -ta υυα ji 'de ɔ o.

2

Sesi 'pυυε klɔɔi due'

(Matie 9.1-8 ; Luiki 5.17-26)

¹ Ε nυα 'wɔ ε, Sesi jiε de 'bo Kapεnaυm. Ka ɔ
 niα 'de -gbu" jrε' 'di ε, nyiɔpυ- 'wɔεn.

² 'Su υυ -kwε de -kwε -kwε, ε nυε' 'su -tein se
 'o -gbu" "wɔin -cɔɔn' -no sie- 'de "kpaε' -wεε Sesi
 a tɔɔ υpυ Kea 'a wɔ.

³ 'Su nyυ -nyiiε jrυ' -blee' klɔɔi due' 'sai 'di -υυ
 -jɔ Sesi.

⁴ 'Kaa 'de nyiɔpυ- 'a "i -tia' 'un ε, ka υυ 'jea ɔɔ'
 Sesi "itosɔn nu, 'ka se ni-. 'Su υυ 'ja 'de -gbu"
 "kpei. Υυ -sa -po" 'bomɔ υυ jaa klɔɔi -no -wεε υυ
 "sii ɔ i 'bo Sesi "juɔi.

⁵ Sesi 'jea nyu -nia 'mua 'a de to' 'itbaa' 'su, o wluε klōōi -pee o 'na : 'Ma "ju, -ma dīsaun- -kwε'.

⁶ Ke' wō-saun jru' -jea εε' -ta a, υυ naa to' i 'de υυa' -ce" -kwlh" υυ 'na :

⁷ Ka "ju -nō -mōō' 'tmυυ -ti ni kan' -a ? Oō toε Kea wōn o. -O -bεε' dεsaun -kōa' -bo ε se Kea due' koun -gba' i ni ε ?

⁸ 'Su Sesi 'jeε 'e υυa' to' 'dei, 'de o 'na : Dεε-ti aōa' to' i naa sōn ni kan' a- ?

⁹ -Jε wε- -kvan" "jrii ε- ? -In -wlu klōōi -pee, -in -na -ma dīsaun -kwε' -ae, -ae' -in -na -in -sōn 'un, -in -duo" -ma "kpei 'pēnde 'un -in -je na a- ?

¹⁰ Ka 'mō nyiō o "Ju 'bεεa 'de 'blua "kpei -ta, 'in 'jea nyu 'a dīsaun -kō' ε, ka aō 'jea εε' juo sōn nu 'ka ka ? 'Su o wlu' 'de klōōi -pee ka, o 'na :

¹¹ 'Mō -ōō -tmυυ' -un, -in -sōn 'un, -in -duo" -ma "kpei 'pēnde 'un -in -je 'de -in -wōin" de mu !

¹² 'Bo ε "sri o je 'un sōn 'bo nyu -wee' "jri "kpei, o je oō' dī 'un "duo- o je mu. -Crima kpuōn υυpu 'mε. Uυa 'bεε- Kea 'a 'nyu "i -weε υυ wlu ka : υυ 'na : -A se -jε -mεε' dε tu 'a -ta 'je due'.

Sesi 'da Lefi

(Matiε 9.9-13 ; Luiki 5.27-32)

¹³ ε 'wluε 'o muε, Sesi muε de 'bo "ni wōin" ke'wle. Nyiōpu -tuu" -a ji 'de o o -weε oō toō dε.

¹⁴ -Ta oō -sia', 'bo o 'jee Alfe 'a "ju Lefi -mε o -teε i 'bo 'wei-sagbu 'di. Sesi 'na : Lefi, -in -bla 'bo 'un 'de, -in -ke 'ma -a -je na-. 'Su Lefi sōn 'un ε, o bla 'bo o 'de.

¹⁵ -Ta Sesi nia dε dia' 'de Lefi o -gbu" ε, 'wei-sanyu -tuu" o, nyiōpu 'a "kwli saun jru' o, oō' klai" nyuu o, υυ -wee' beεε o υυa diiε -tadue, dε-nυε' nyu -nia 'mua- υυa' -tuu" ke oō na'.

16 Kε' wɔ-saɔn -nɪa 'e Fariseɛn "klu 'jea Sesi ɔ ke nyiɔpu 'a "kwli saɪn ke 'wei-sanyu a diia -tadue 'su ε, υυ wluε ɔɔ' klai" nynuu -pee υυ 'na : Dεε-ti Sesi ke 'wei-sanyu ke nyiɔpu -saɪn a dii -tadue ε- ?

17 Sesi 'wɔan υυpu 'a wlu 'su ɔ 'na : Nyu -blea kui -sɔn i flɔan' υυa' -pɔn -dɔ'crɔ i, 'kaa nyu -a dε ε pɔoa υυ -a -pɔn' -dɔ'crɔi i. 'In se "isrɛnyu 'a -ti' ji, 'kaa dɪsaɪnυυn 'a -ti' mε -ti 'in ji, -wεε υυ 'je 'pυυa' 'je.

*Nyu -tee' Sesi i 'de wɔn 'bɔ-ti 'un
(Matie 9.14-17 ; Luiki 5.33-39)*

18 'Wɪ jrε' ɔ -ta San Batisu 'a klai" nynuu ke Fariseɛn-wi" 'bɔa wɔn ε, 'bomɔ nyiɔpu ji 'e Sesi ɔ, -wεε υυ -tee' ɔ i ka, υυ 'na : Dεε-ti San Batisu 'a klai" nynuu ke Fariseɛn-wi" a 'bɔ wɔn -wεε -maa -nɪ klai" nynuu 'a 'bɔ wɔn ε- ?

19 'Bomɔ Sesi -sεε "kpei ɔ 'na : Aoa naa tɔ' i 'ee nyu υυ 'da 'de ba "bliti -kɔ -sɔn, υυ 'bεε' υυ 'je wɔn 'bɔɔ ? "In-, -ta 'nynɔjei ke υυpu -tea i ke ε, υυ se ε 'bεε- υυ 'je wɔn 'bɔ.

20 'Kaa -sɔntɪ nyu a mua 'nynɔjei 'de υυpu "klu -saa' a, 'bomɔ υυ 'je wɔn 'bɔɔ-.

21 Nyɔ se ε 'bεε- ɔ 'je "wliiefɔ dee 'bo 'unpaade soa -pɔn" "paa-. -Bo "wliiefɔ dee "paa- 'bo 'unpaade soa 'a -kɔi" ε, -mε εε' 'faea' a 'kpa "kpei ke'wle.

22 Nyɔ se ε 'bεε- ɔ 'je nmɔ dee 'de bi -gbai" 'di pɔ. -Bo ε nɪ kan' a, -mε nmɔ ɔ muε i'wlaa', -mε nmɔ ke bi a muε idooa'. -Bo ε 'je 'wɔn ε, -mε nyu a pɔε nmɔ dee 'de bi dee 'di.

*Sesi ke -kwlewɪ ke
(Matie 12.1-8 ; Luikɪ 6.1-5)*

²³ 'Wɪ jɾɛ' o 'bo Suifɔ-wi" 'a -kwlewɪ "kpei Sesi ke ɔɔ' klai" nynuu a cɛn 'o -kle' jɾɪ' 'di -tie". 'Sɔ di ɔɔ' klai" nynuu 'jea 'bo ɪ di ε, ʊʊ -tee ɪa' cɛan' -pɔn" -wɛɛ ʊʊa di -je wei.

²⁴ 'Sɔ Farisiɛn-wi" -teeɛ' Sesi, ʊʊ 'na : -Gbɔn 'nɔ, dɛɛ-tɪ -ma klai" nynuu a nɔ dɛ -sea' nɔ ka nɪ 'bo -kwlewɪ "kpei ε- ?

²⁵ Sesi wluɛ ʊʊ -pee ɔ 'na : -Ta 'mɪɛ- nɔa Dafidɪ ke ɔɔ' 'cɛ 'wɪ jɾɛ' o, -wɛɛ ʊʊ -pɔan' diidɛ ε, dɛ ɔ nɔa aɔ se ε 'dii -sroo' ?

²⁶ ɔ pa 'e Kea -gbu klaa" 'di, -wɛɛ ɔ di -di'pɛn -ɛɛ mua 'o Kea "juɔɪ ε. -Mɛ Abiataa -nɪ 'sraa -sai klaa" 'de ɛɛ' nɔ" tu 'di. 'De -mɛ -aa kɛ' 'na : 'Sraa -saɔn klae" 'a 'sɔ mɔ -bɛɛ' -ʊʊ -je -di'pɛn -nɪa 'mɔa- di. 'Kaa Dafidɪ "duo ɛɛ' jɾɛ' 'ɔn 'ε ɔ je ε di, -wɛɛ ɔ "nɪɪ ɛɛ' tɔɔ- ɔɔ' 'cɛ -ke.

²⁷ Sesi wluɛ ʊʊpɔ -pee ke'wɛ ɔ 'na : Kea nɔ -kwlewɪ 'mɛ 'de nyɔɔ 'ɔ 'dɔɛ 'a -tɪ' 'ɔn. ε se nyɔɔ mɔ -nɔʊɛ 'de -kwlewɪ 'a -tɪ' 'ɔn nɪ-.

²⁸ 'De 'mɔ nyɔɔ 'ɔ "Ju 'mɔ nɪɛ -kwlewɪ 'a jei -o -ke.

3

*Sesi 'pɔʊɛ "ju -ɔɔ kwa jɛa 'soɛ
(Matie 12.9-14 ; Luikɪ 6.6-11)*

¹ Sesi pa 'e Suifɔ-wi" 'a "jɾui 'kɪɔn-gbu 'di de ke'wɛ. 'De "ju due' nɪ- 'o -ɔɔ kwa jɛ 'soɛ.

² 'Sɔ Fariseɛn-wi" a -gbɔɛn Sesi ja -snii' -wɛɛ -bo ɔ 'bɛɛ- ɔ 'je "ju -nɪa 'mɔa- 'pɔʊ 'bo -kwlewɪ "kpei ε, ʊʊ 'je kan' 'je 'de ʊʊ 'je ɔ -tɪ' "kpei -tuu"-.

³ Sesi wluε "ju -a kwa jεa 'soε -pee o 'na : "Bo, -sɔn 'ɔn 'bo nyɔ -wee' "juɔi -ta !

⁴ -Wεε Sesi -tee' ɔɔɔ i, o 'na : Ka ke' 'da- ? Nyɔ 'beeε' o 'je dε 'dɔe ny 'bo -kwlewɪ "kpei -ae, -aee' o 'je dε saɔn nyɔ ? Nyɔ 'beeε' o 'je nyɔ 'pɔɔ- -ae, -aee' o 'je nyɔ 'dbaa ? 'Kaa dε oɔ 'tmɔa ɔɔ se ε "kpei -sa.

⁵ Sesi pleεε ɔɔɔ 'cɛnjriε "kpei, -wεε o "kae- "jrii 'de ɔɔa' pεε 'a "ikmu-tɪ 'ɔn. 'Sɔ o wluε "ju -nɔ -pee o 'na : -Sro' sɔn ! O sroε' kan' -cεen'- 'sɔ oɔ' kwa jie 'o tai" de.

⁶ Fariseen-wi" 'wlv 'a "jrui 'kɪen-gbu 'di ε, 'bo ɔɔ ke Erodɪ 'a 'cε "sri ɔɔ 'kɪen "jrui, -wεε ka ɔɔ 'jea ny 'de ɔɔ 'jea Sesi 'dba a ɔɔ 'je ε poo-.

Nyɔ -tuu" -ji' 'de Sesi o

⁷ Sesi ke oɔ' klai" nynuu 'kpa a 'de "ni -kwɪ" fɔo, 'sɔ nyɔ -tuu"-tuu -wlv Galile -ɔɔ bla 'o o 'de.

⁸ ɔɔ 'wlvε Suide ke Selisalem ke Edum blɔɪ -nɪa 'de Suden -gbuu 'de 'dii ke, ε ke Tii ke Sidɔn blɔa 'a -kwε 'dii ke-. Dε-nɔε' ɔɔ 'wɔn oɔ' nɔɔdɪ 'a 'nyɪ εmε -tɪ ɔɔ ji 'de o o.

⁹ 'De nyɔɔɔ- 'a "i-tie -tɪ 'ɔn ε, Sesi 'tmɔεε oɔ' klai" nynuu -wεε ɔɔ 'je o -kwεε" 'de i -tee o 'jeε 'di 'ja -bo ε nɪ kan' a -mε nyɔ se o i 'tɔn i.

¹⁰ Dε-nɔε' 'de oɔ' nyɔ -tuu" 'a 'wε- 'bɔɔ- -tɪ 'ɔn ε, nyɔ "klein 'wε- ε kɔn a -kwlv ε, ɔɔa -pɔn ɔɔ -wee' 'je o "i bla.

¹¹ Nyɔ -siisaɪn nɪa 'e 'ɔn 'je o i 'sɔ ɔɔa "siie 'kɔu- i 'bo o "juɔi, -wεε ɔɔa "wɔ ɔɔ 'na : -In -nɪε Kea 'a "Ju -oo !

¹² 'Kaa Sesi -tee' ɔɔɔ ke' "i o 'na : dε 'ɪn nɪa 'ɔn ε, ε se aomɔ -jeε 'tmɔ nɪ- !

Sesi -sa 'o dbovn 'a -puue 'jo 'soon
(*Matie 10.1-4 ; Luiki 6.12-16*)

13 -Με 'wlvα 'o -jei" ε, Sesi μεε 'e cru "kpei -wεε
o 'da nyv o nta "i, -vv -ke o 'jea dbo nve.

14 -Wεε o -sa 'o nyv 'a -puue 'jo 'soon 'de vvv
"kwlu o 'daa- oo' dbovn vv -ke o 'je na-.

15 Vvv o "nyv "ikmaa' -vv -je Kea 'a -ti' 'tmv
'de -vv -je -siisan i nv.

16 Nyv 'a -puue 'jo 'soon o -sa 'o ε, vva' 'nyv ka
: Simo oo 'daa Piei ke

17 Sebede 'a "nyvu- Sakt ke oo' "dei San o
-tuua" Boankesti -nyv, ε 'de με -nv "ni 'a "paaan'.

18 Vv ke Ancre o, Filipv o, Batelemi o, Matie o,
Toma o, Alfe 'a "ju Sakt o, Tade o, Simo 'kpi 'blei
o. Oo' Simo tu nyv -vv -nie "i Suifv-wi" 'jea vva'
-ce" -pee -te ε, o nve vvv 'a due' -o,

19 vv ke Suida Isikaio, -oo mua Sesi plea' 'de oo'
tvnyv 'kwa ke-.

Sesi 'a 'ce nve "i vv 'je o kpa

20 Sesi jie -gbein" de, 'kaa nyv -kvan' "jrui
'bomu vva' "i -tisvn se "cra, 'de εε' -ti' 'vn ε, ka
Sesi ke oo' klai" nyvu 'jea dedisvn nv 'ka se nv-.

21 Oo' 'ce 'wvan dt -nta 'mva a, vv svn 'vn 'ε 'sv
vv mu o kvn 'a, de-nve' vva naa to' i vv 'na -me
svan -kpo "jri.

Sesi 'a "ikmaa' 'wlvε 'de Kea 'vn
(*Matie 12.22-32 ; Luiki 11.14-23; 12.10*)

22 Ke' wv-savn -wlvα 'de Selisalem -vv jia 'mva-,
de vv 'tmva 'de oo' -ti' 'vn ε, ε ka : vv 'na :
Besebuilt -ε -nta -siisan 'a klaa" με -nv 'de o 'vn
'de -ε -nyv" o "ikmaa' -wεε oo nv -siisan i.

23 'Sv Sesi 'da vuvv 'me -wεε o poo -tu' 'i, o 'na : Ka -sion' 'bεε- o 'je o' -ce" i nu ε- ?

24 Aoa 'jee, -bo tv"bo 'a 'bleenyv 'a 'sv a sea 'vn -sa' a, tv"bo -kwlv -nva 'mva- se δε 'vn 'wlv i.

25 -Bo -gbu" 'dinyv 'a 'sv a sea 'vn -sa a, εε' -gbu" tu se δε 'vn 'wlv i.

26 -Bo -sion' a sea o' -ce" o -fον' ε, -bo "cei nu 'de o' tv"bo-kwlv 'di ε, o' "ikmaa' se -tajrv nynii, ε 'je "ti.

27 Nyv se ε 'bεε- o 'je 'de "ikmai o -gbu" 'di pa -wεε o 'je o' d' "jri, -bo o se "ju -kmai" -no san kvun- ε. 'Kaa -bo o son, -mε o 'bεε- o 'je d' "klein -nva 'de o o -gbu" 'di "jri.

28 'Ma 'tmvε avp v' -tu 'a v' -tu, nyivp- 'a d'isavn o, vva' Kea -soo' opoa' 'beεε' i 'je -kweε-.

29 'Kaa nyv -oo mua Kea 'a -Suu -kweai -soo' o poa' a, o' d'εsavn se -kwei, εε muε o "jru nva' jeejee.

30 Sesi 'wvan v' -pee wlv -tu kan' a, v' wlv' ka, v' 'na : -Suusavn -n' 'de o 'vn.

*Sesi de ke o' "dei -wi" ke
(Mati 12.46-50 ; Luik 8.19-21)*

31 Sesi de ke o' "dei -wi" -jio' 'jea a v' nynai 'de "kpaε, -wεε v' d'bo nyv o mu Sesi 'daa'.

32 -Ta ε nva kan' -mε nyv -tuu"-tuu -gbae' o 'de woi 'de v' wlv o -pee v' 'na -vn de ke -ma "dei -wi" -n' 'e "kpaε. Vva 'da -vn -ε.

33 'Sv Sesi 'na : -o -n' 'vn de ke 'ma "dei -wi" ε- ?

34 -Wεε o kpa "jri "jei 'de o -gvvvn' nyv -v' -gbae' o 'de woi "kpe i 'de o 'na : nyv -n' v' -n' 'vn de ke 'ma "dei "wi.

³⁵ 'Kaa nyɔ -nua' Kea 'a 'tʊn nʊ-ti ɛ, ɔmɔ -nɪ 'ma de'dinmɔu, ɔmɔ -nɪ 'ma de'dinyɔkpao', ɔmɔ -nɪ 'ɪn de.

4

Kodbonvi 'a "ipoo-ti

(Matie 13.1-9 ; Luiki 8.4-8)

¹ 'Wɪ jɾɛ' ɔ Sesi -teɛ Kea 'a -ti' 'tmua' -pʊn" ke'wɛ 'bo "ni klaa" -nɪa 'e Galile -kwɪ". 'De nyɔpʊ- 'a "i-tia' 'ʊn ɛ, 'bo ɔ 'jaa- 'de -kwɛɛ" 'di 'bo "ni "kpei -wɛɛ ɔ -te i. Nyʊ -wee' "klein -gbae' ɛ "ni wɔn i.

² Sesi 'wɔan ʊpʊ de tɔɔ -ti ɛ, ɔ pɔɔɛ -ti' -tuu"-tuu "i.

³ ɔ 'na : Ao po doin" i ! Nyɔ due' muɛ ko -gbaa'.

⁴ -Ta ɔɔ -gbaa' ko 'sʊ ɛ, ɪa' 'jɔ jɾɪ' blu' 'bo -jei". Nʊ jɪ' ɪ di -mɪ 'mɛ.

⁵ ɪa' 'jɔ jɾɪ' blu' 'de "soi 'ʊn -ta 'blʊ -tuu" sea nɪ ɛ. ɪ -tɔɔ" ɛ 'mɛa'.

⁶ 'Kaa -ta 'jɾʊ a -tea -gbao ɛ, ɪa' 'sɪn -wee' jɛ 'soɛ, dɛ-nʊɛ' ɪa' 'sɪn se -ta -tɔɔn' nɪni 'de 'blʊ -sɔn.

⁷ ɪa' 'jɔ jɾɪ' blu' 'de "wi 'ʊn. "Wi sɪn i, ɪ se dɛ 'ʊn 'wɪɔ.

⁸ 'Kaa ɪa' 'jɔ jɾɪ' blu' 'de 'blʊa- 'dɔɛ 'ʊn, -mɪ mɛ'. ɪ 'wɪɔɛ dɛ 'ʊn, kpau due' croɛ 'jɔ 'ɔ kwɪa taan, due' croɛ kwɪa -mɛɛɔ"-, due' croɛ kmɛ' 'due.

⁹ -Wɛɛ Sesi 'na : Nyɔ doun" nɪa 'o "jɾu ɛ, -mɛ ɔ 'wɔn i.

Dɛɛ-tɪ Sesi pɔɔ -ti' "i ɛ- ?

(Matie 13.10-17 ; Luiki 8.9-10)

¹⁰ -Ta Sesi tɛɛan nyɔpʊ kɪn ɛ, 'bomɔ nyʊ pla -sia 'o ke ɔɔ' klai" nɪnuu -nɪa -puue 'jɔ 'sɔɔn -tee' ɔ i 'de "i pɔɔ-ti 'a -ti' 'ʊn.

11 'Sv Sesi 'na : Aopv- mo ε, Kea -sa εε' tv"bo -kwlv 'o -ti' 'kwla 'de ao -pee, 'kaa -bo ε -tu" "kpaenyv -wi" -mv ε, vva 'wvvn 'de "i poo-ti 'a 'sv 'vn.

12 'De vva -gbvn ι ja 'me 'pepe, 'kaa vva 'jee ι "jriε-. Vva' doin" a 'wvvn 'me, 'kaa vva 'wvvn 'dei, -bo vva sv 'dei 'wvvn 'de ε, -me vva mvε 'e Kea o "biia', 'de ε 'je vva' dsvvn -ko' 'de-.

Sesi -sa "i poo-ti wv

(Matie 13.18-23 ; Luikv 8.11-15)

13 'Sv Sesi -teeε' vvvv ι o 'na : Ao se "i poo -ti -nv 'mii 'wvvn ? 'De -me ka ao 'je "i poo -ti jrv' 'a 'mii 'wvvnsvn nv ε- ?

14 Kodbonvi -vv -ti' 'vn 'tmva, o -ko' nyo -tmva Kea 'a -ti'.

15 'De nyv jrv' pεe o ε, wlv -tmvva' ε -ko' kojv -blua" 'bo -je -kpaε" ε. -Bo sv 'wvvn wlv 'mva-kaan 'sv ε, -svvn' ji' -wεε vv -sε 'de sv 'vn.

16 Nyv jrv' 'a pεe o ke'wlv ε, wlv -tmvva' -ko' kojv -blua 'de "soi "klu ε. -Ta sv "sria sv 'wvvn Kea 'a wlv 'bo sv -sεε 'o mu 'de 'mva- 'vn.

17 'Kaa vva' "taie "i εε' "ti 'de vvvv 'vn. Vva' 'mva 'a nv" se "i tvn-. -Bo "ikma -ti ke 'kle ji vvvv "kpei 'de Kea 'a -ti' 'vn ε, 'sv sv 'bo Kea -kwlv" -tea' -nvva 'de vvvv 'vn o.

18 Kea 'a wlv nyv deejrv' a 'wvvn a, ka kojv -blua' 'de "wi 'vn nvva, 'kamv ε nv 'de vvvv 'vn. Vva' nyv tu a 'wvvn Kea 'a wlv 'me,

19 'kaa vva naa 'kmv "kpeidv 'a tv' i 'wv "o 'wv. "Wlii 'a 'tvn 'a nyv 'srε i poa', ε ke 'tvn nvvdv jrv' -nvva 'de vvvv 'vn a "fian wlv "jrui -wεε va' 'wlv dε 'vn.

20 'De nyu jru' pæe o ke'wle ε, wlu -tmuua' -ko' kojɔ -blua' 'de 'blua- 'dɔe 'un. Wlu uɔ 'wɔan, uua -teε' i 'de uɔpu 'un, uua kpɔun ε sɪn 'sɔɔn, -wæe ka ε "sia 'nyɪ uua nɔ kan'. Uua' nyu tu ε, uɔ -ko' ko -nmɔa -wæe -εε kpau due' croa 'jɔ 'ɔ kwla taan, due' croa kwla -mæεo"-, due' croa kmε' 'due ε.

Nebi 'a "ipoo-tı
(Luikı 8.16-18)

21 Sesi pooe -tı' jrı' "i ke'wle 'de Kea 'a wlu 'wɔnsun 'a -tı' 'un, ɔ 'na : Nyɔ 'beεε' ɔ 'je nebi tba -wæe ɔ 'je ε jae "jrui -crii"- 'de ε 'je i 'jee ? 'De nyɔ 'beεε' ɔ 'je ε 'e 'dii -sɔn -tuu" ? Nyu a se ε ja -pee' -wæe εε sea i 'je -ta -wee' -pesaa' ?

22 Dı "klein -pa' 'kwla a, ıa muε "kpaε' 'pæεan'. Dı "o dı -tuu" a i ε, ıa muε 'e -sɔn' 'un jia'.

23 Nyɔ doun" nıa 'o "jrı ε, -mε ɔ 'wɔn i.

24 'Bo -mε 'de ε, ɔ 'na : Ao -tu" dı aoa 'wɔan 'a -tı'. De aoa dbaa nyɔ 'un ε, mε nyɔɔ mu ao dbaa' -ke, -wæe nyu 'je aoa' -nı "kpei -tu".

25 'Kaa nyɔ -blea de nyu a muɔ jrε' nyıa" ke'wle, 'de nyɔ -sea' de 'ble ε, de-saan" ɔ 'blea nyua muɔ ε 'kwa -saa'.

Kojɔ -sea' -klu' sie 'a "i poo-tı

26 Sesi wlu' ke'wle ɔ 'na : De -ke Kea 'a keεma' -kwlɔ 'ɔ -tı' -kɔɔa' "i ε, ε ka : ε -ko' nyɔ due' -pɔ' ko 'de ɔ o -kle.

27 -Bo ɔ 'mɔ o, -bo ɔ -te "jrıε "i "mau' o, 'jrı -gbao o, ka ko a nua mεsɔn, ıa nua 'boasɔn ɔɔ' juı.

28 'Blua 'a -cε" mε -εε mεε dı. "I-saa nɔ" ko a bla "mεı', -je -tba' 'o ε, ıa nıε kpai-, -wæe de 'bɔɔ-nɔ" ε ıa wa ıa ku -tı.

29 -Bo ko -flu" 'su ε, nyu "due -cne 'un -wee nyu a cin, de-nue' 'a' cen no" -nyini'.

Tu jo -saan" 'a 'i poo -ti

(Matie 13.31-32, 34 ; Luiki 13.18-19)

30 Sesi wlu' ke'wle, o 'na : Ka -a -je Kea 'a keema' -kwlo o "ipoo ε- ? De -ke ε -kooo' "i -gblein' ε- ?

31 ε -ko' tu jo -saan" due' nyoo do- 'de 'blu 'un. εε' tu jo tu 'piie "i 'de tu jo -wee' "klu.

32 'Kaa -bo nyu do ε, -wee ε me, εε 'booa εε jea doodi -wee' "klein -sii'. εε -sa' 'dae- ka nuu 'bεε i 'jea 'jro po 'de ε ja.

33 "Ipoo-ti -ni, mi Sesi a nu -wee oo 'tmuu uupu Kea 'a wlu ka u 'je ε 'mii 'won ε.

34 O se ε 'bεε- o 'je uupu 'tmuu- -bo o se -ti' "i poo ε. 'Kaa -bo o ke oo' klai" nynuu 'a 'su -te i ε, oo -sa' di -wee' "klein wo 'de uupu -pee.

Sesi jaa -piie ja

(Matie 8.23-27 ; Luiki 8.22-25)

35 'Wl due' kou -ne εε' -kwie" ka a, Sesi 'tmuuε oo' klai" nynuu o 'na : -A mu 'e "ni 'de.

36 'Su u "taiε nyio -pu "i -wee u mu -gbein" woi. -Kwεε" -ε 'di Sesi nua -wee o 'tmua nyu ε, εme -kpa' o ke oo' klai" nynuu. -Kwεε" jru' -ni 'o mu -ke.

37 'Su -piie -tee jia' -pun". "Ni 'a 'plu a 'wla 'de -kwεε" 'di, εε jea -kwεε" "ji soon- soon-.

38 Sesi 'pen i 'de -kwεε" 'ε -gboo o -wee o po de "jru "kpei 'de oo 'mu. Oo' klai" nynuu -so "nyio' -wee u 'na : Nyu detooi, ka -aa jia 'mea' a, ε se -un ka jro' "i 'daa ?

39 Sesi soan -klu' ε, ɔ "wɔɔε -piie ke "ni "jru i ɔ 'na : I 'bo, ɪ ji ja ! 'Su -piie 'bo ji -tu 'mε, -ta -wee' nɪε -snii'.

40 'Su Sesi wlu' 'de klai" nynuu -pee ɔ 'na : Dεε-tu faun a nu aopu- ε- ? Kea -kwli" -tea' se 'de aopu- 'un nɪ kee ?

41 'Kaa de waa uupu 'dii, -wεε uɔ -te wlua' -puɔn" 'de uupu 'a 'su 'nyɪn uɔ 'na : Ka mε -nɪ kan' a- ? ε de- ? -Ta "ju -no -mo 'wlu -wεε -piie ke "ni -cεɛn" -nε ε 'je ɔ wɔn ε- ?

5

Sesi -seie "ju due' 'de -siisain 'kwa (Matie 8.28-34 ; Luiki 8.26-39)

1 Sesi ke ɔɔ' klai" nynuu nyɪnɪε 'de "ni 'de 'de Kelasa nyu "bli.

2 Sesi 'wluɔ 'e -kwεε" 'di ɔɔ "siai 'su "ju due' -suusaun nɪa 'e 'un 'wluε 'e -gbaɪn' "klu -ɔɔ -jɔɔ "i.

3 'De -gbaɪn' 'nyɪn mo ɔ "ti. Nyɔ jɔɔ' se ɔɔ' saan' 'bεε- -bo ε nɪ -gbaacɪε' "dbu mo 'de ε, ε se ɔɔ' saan' 'bεε-.

4 'De 'wi -tuu"-tuu 'di uɔ poε ɔ nu -gbii bu' -wεε uɔ saan ɔɔ' sɪn -gbaacɪε' "dbu, 'kaa ɔɔ cɛn -gbaacɪε' "dbu 'mε, -wεε ɔɔ wa nu -gbii. Nyɔ -jea "ikma -ɔ -je ɔ "wɔɪn 'bεε- ɔ se nɪ-.

5 'Jɔɔ-gbao o, "maɔ" o, ɔ nɪε -gbaɪn' 'nyɪn woi ke cru "kpei- ke-. ɔɔ "wɔɔ-, ɔɔ nuε "soi ɔɔ jea ɔɔ' -cε" pɔɔa.

6 ɔ 'jea Sesi nya 'su, ɔ mu' ɔ "siie 'kɔi- i 'bo ɔ "juɔi.

7 -Wεε ɔ "wɔ kpleiin, ɔ 'na : Sesi, Kea -nɪa 'e jaun 'di 'a "Ju, de -nɪ -ɪn -ke 'ma -a 'nyɪn ε- ? 'Ma

naa -ma -so" 'ma kwæ- 'de Kea 'a 'nyntu 'bn, -tn
-bo 'bn 'kle "kpei jaa.

⁸ ɔ 'tmva wlu -nta 'mva- ε, Sesi wluε 'e -suusaʊn
-pee ɔ 'na : ε 'wlv 'e "ju -nɔ 'bn !

⁹ -Wæε Sesi -tee' ɔ i ɔ 'na : -Ma 'nyntu wε- ? ɔ
wlu' 'e Sesi -pee, ɔ 'na : 'Ma 'nyntu mɪ -ntɪ -pɔn
-tun, 'kaa -a -tiei".

¹⁰ 'Sv ɔɔ bae Sesi 'mε ɔ 'na : -In -bo -a 'blva- -nε
o tʉen !

¹¹ -Ta ε nta kan' -mε be" 'a -gbɔn' jrε' mε -εε dii
'de cru -kwlt" 'de sv -pɔn".

¹² 'Sv -siisaʉn baeε Sesi i, ɪ 'na : -In -tun" -aʊn
'de be" -ntɪ o, -wæε -a -je 'de ɪ 'bn pa.

¹³ Sesi cɛn 'o wlu 'mε. 'Sv -siisaʉn 'wlvε 'e "ju
-nɔ 'bn, ɪ "siε "kpaε', -wæε ɪ mu 'e be" 'bn. Be" 'a
-gbɔn' -nε -sa plea' 'de cru -kwlt" ɪ 'wla 'e "nio-. ɪ
'bεε- be" 'a "wlu 'sɔɔn 'mε ɪmɪ blu" 'ni -tun.

¹⁴ Nyv -tea be" 'dei -wee' -gbuu", sv 'kpaε -kwlv
'dii ke -gbei" wei, -wæε dε -nʊva 'de vva po εε'
'kuan. 'Sv nyɔɔpɔ- a -kwε- i vva jie dε -nʊva 'jea.

¹⁵ Sv nynta 'de Sesi -pɔn" 'sv "ju -siisaʉn 'wlvε
'e 'bn -nɔ sv 'jee ɔ "jriε- -mε ɔ -tεε i, ɔ paa dɪ 'bn
ka -cɔɔn' ka, ɔ "jru 'di -tεε 'tʉn. 'Sv dε waa sv
'dii.

¹⁶ -Wæε dɪ "klein -nʊva 'de "ju -siisaʉn nta 'bn
'a -kɔ 'di ε, ε ke dɪ -nʊva be" "jrii ke, nyv -jea ɪa'
-ta a, sv po svpɔ ɪa' "kuan.

¹⁷ 'Sv sv -tεε Sesi 'a i baeε' -pɔn", -wæε ɔ 'je 'de
svpɔ 'a 'blva- 'di 'wlv.

¹⁸ -Ta Sesi a 'jaa 'de -kwæε" 'di 'sv "ju -siisaʉn
nta 'bn 'de ε, ɔ 'na : 'Ma bae -bn -ε 'tn 'bεε- 'tn ke
-tn -je muu ?

¹⁹ Sesi se ɔ ke ɔɔ' mu-tɪ 'wɔɔn-, 'kaa ɔ wlu ɔ
-pee ka ɔ 'na : -In mu 'de -tn o -gbu" -sɔn, -wæε

dı 'dɔe Tu"bo nva -bɪ "jrii ke ka ε 'jea -ma wɛe -ɪn -je ε 'tmv 'de -ma 'cɛ-wi" -pee.

²⁰ "Ju -nɔ mu' -wɛe ɔ 'tmv dɛ Sesi nɔ ɔ "jrii 'de 'blva- -nɛ 'ε -kwɛ -ɪ -nɪa -puue 'dii. 'Sv nyv -wɔan ɪa' dı tu ε, tai' "maa vɔpv 'mɛ.

Sairisı 'a "junynɔkpao' ke 'nynɔkpao' due' ke (Matie 9.18-26 ; Luiki 8.40-56)

²¹ Sesi 'ja 'e -kwɛɛ" 'di -wɛe vɔ mu 'e 'ni 'de de. -Ta ɔ nɪa 'o "ni -kwɪ" ε, nyiɔpv- -tuu" -kɪɛn' "jruı 'de ɔ -pɔn".

²² Kea -gbu klaa" 'a -jeopoi due' -ɔɔ 'nynɪ nɪa Sairisı ji'. ɔ 'jeea Sesi ε, ɔ -gblee ɔ bv wɔ.

²³ ɔ -teɛɛ' ɔɔ' kwa 'di ɔɔ baɛɔ', ɔ 'na : 'Ma "junynɔkpao' -saan" a jiɛ 'mɛa 'de. 'Ma bae -vɪn -ɛ, -ɪn -ji" 'vɪn ɔ, -ɪn -je v kwa "jru -te', -wɛe va' 'wɛ- 'je 'bɔ 'de v 'je 'kmv nı-.

²⁴ 'Sv Sesi ke ɔ mu'. Nyiɔpv -tuu"-tuu -kaan vɔpv de, -wɛe vva "tuun ɔ -ta -wee'.

²⁵ 'Nynɔkpao' due' -nı 'e nyv "klu -va nymɔ ɔ 'wlv 'e v 'vɪn 'sv. ɛɛ' 'wɛ- tu nɔɛ -sɪn 'a -puue 'jɔ 'sɔɔn 'bɔ v -pɔn".

²⁶ Va 'jeɛ va' -cɛ" wɔn jeejee 'de -dɔ'cɔɔ-wi" 'kwa, v -kwɛ- 'kwa i. 'Kaa v se kui -sɔn i floan' 'ble, va' 'wɛ- mɛɛ' -cɛ" ε 'kpaɪ "kpei sɔɔn- sɔɔn-.

²⁷ U 'wɔan dı -tmvva' 'de Sesi 'a -tɪ' 'vɪn 'sv v pa 'e nyiɔpv "klu 'de Sesi 'de fɔ ɔ, -wɛe v bla ɔɔ' 'vɪnpaadɪ "i,

²⁸ dɛ-nɔɛ' v wlv 'de va' -cɛ" 'vɪn v 'na, -bɔ 'ɪn 'bɛɛ- 'ɪn 'je ɔɔ' 'vɪnpaadɪ mɪ 'a -cɛ' "i bla mɔ 'de ε, 'ma 'wɛ- ε muɛ 'bɔa'.

²⁹ 'Bɔ ε "sri va' nymɔ je "i 'ka. 'Sv ka va' 'wɛ- 'bɔa 'de v kui' v juɛ'.

30 "Junynokpao' 'a -nεε blo "i 'su ka "ikmaa' jrε' 'wba 'e Sesi 'un ε, o 'je kan' 'mε. Wεε o "biie i 'de nyioɔɔ 'a -kwea'-, o 'na : -o bla 'ma 'unpaadu "i ε- ?

31 o' klai" nynuu wlu o -pee, u u 'na : Ka nyioɔɔ- a "tuuan -un i -ta -wee' -in se kan' 'jee -wee -in -na -o bla 'mi "i ε- ?

32 'Kaa Sesi a -gbuεn o 'de woi -wee nyo -nua' εε' de tu ε o 'je o 'je.

33 De waa "junynokpao' 'dii va jea crε, de-nuε' ka de jrε' nu u "jrii u 'je kan' 'mε. U ji' -wee u "sii- 'koi- i 'de o "juoi 'de u 'tmuu o to' -ti -wee'.

34 Sesi wluε u -pee, o 'na : 'Ma "ju, aa' 'ma -kwli' -tea' mε -puu' auu. A mu 'de pee 'a blua' 'un -wee a kui -son 'je pee ni-.

35 -Ta Sesi nia wlua' a, nyu 'wbe 'e Sairisu o -gbu" u je ji, -wee u wlu o -pee u 'na : -In -bo nyu detooi seea 'bode. -Ma "ju 'mεε.

36 'Kaa Sesi se uua' wlu -ne -kwlo kpa o 'tmuuε Sairisu o 'na : Faun 'bo -un -nuuε, -te' 'un -kwli'.

37 'Su o se nyo jro' o' -jei" kpa-ti 'woun- -bo ε se Piei o, Saku ke o' "dei San ni ε.

38 -Ta Sesi ke uuu a nynia 'de Sairisu o -gbu" -mε -fin" -cruen" ε 'kpa, nyioɔɔ a kple', uua bla uua' -ce" i.

39 o pa 'e -gbu" 'di, -wee o wlu uuu -pee o 'na : De -ble -tiba -ti ka a, 'de de -εε -fin" aopu- ε- ? "Ju-saan" se 'mε, va 'muu.

40 'Su uua wloo'. -Wee o po nyu -wee' "kpaε'. 'De o "duo "ju -saan" "bo ke u de ke o' klai" nynuu -nia taan 'un, -wee u pa 'e -gbu" 'a wou 'di -ta "ju -saan" 'pean i ε.

41 o kpu ε "ju -saan" 'a sun -wee o wlu 'de u

-pee 'de ɔ "bliwlu 'di ɔ 'na : Talita kum, ε 'de mε
-nı : 'Nynɔkpao' ju 'ma 'tmɔv avn 'ε, a sɔn 'bn !

⁴² 'Bo ε 'sri, v je 'bn sɔn-, v je naa' -pɔn" -te'.
"Junynɔkpao' -saan" -nɔ 'bleε -sın -puue 'jɔ 'sɔɔn.
-Ta vɔ 'jeea dε -nɔvɔ 'mɔvɔ- 'jriε- 'sɔ tai' "maa
vɔvɔ 'mε, ε je -je "kpei -tie" cεn.

⁴³ 'Kaa Sesi criε εε' -ciε 'de vɔ -pee -wεε nyɔ
jrɔ' je ε juo-. -Wεε ɔ 'tmɔv vɔvɔ ɔ 'na : Ao 'nyı
"ju -saan" dε v 'je di.

6

Nasarɛti-nyv se Sesi 'a -ti' tɔ' 'bn 'je (Matie 13.53-58 ; Luiki 4.16-30)

¹ Sesi 'wlvɔ 'de Sairisı ɔ -gbu" 'sɔ ɔ ke ɔɔ' klai"
nynuu muε 'de ɔ ɔ -kwlvɔ.

² ɔ -teε nyv dε tɔɔa' -pɔn" 'bo -kwlewı "kpei,
'de "jrui 'kɔn-gbu 'di. Nyiɔvɔ -tuu" -poa' ɔɔ' wlu
doin" ɔ tai' "maa vɔ -wee' 'mε, vɔ 'na : -Ta ɔ -sa
-mε ε- ? ɔ -nyı" ɔ εε' "ikmaa' tu ɔɔ jea jrui' -jı -mı
nɔ ε- ?

³ ε se ɔ mɔ -nı Madi 'a "ju -ɔɔ koa -gbu" nı -taa
? ɔɔ' "dei -wi" se Saki ke, Sosı ke, Suidı ke, Simɔ
nı- ? ɔɔ' "deinyɔkpaε' -wi" se 'de -a "klu nı -taa
? ε nɔε' 'sɔ vɔ se ɔɔ' -ti' tɔ' 'bn 'je.

⁴ 'De Sesi wlu vɔ -pee ɔ 'na : Nyɔ 'ɔ -flεεn Kea 'a
wlu 'kwajaai -bo ε se 'bo ɔ ɔ -kwlvɔ ke ɔ ɔ -gbεin"
ke ɔ ɔ -gbu" -sɔn nı ε.

⁵ 'De εε' -ti' 'bn ε, ɔ se "ikmadı jrı' nɔ 'mɔvɔ- -bo
ε se ɔ -teε 'wεnɔvɔn pla kwa "jrı -wεε vɔvɔ' 'wε-
'bɔ nı ε.

⁶ Dε Kea -kwlvı" -tea' sea 'de vɔvɔ 'bn nı ε, ε
"maa Sesi tai', εmε -ti ɔ mu -kwlvɔ jrı' -nıa ɔɔ'
-kwlvɔ 'de woi 'dii, 'de ɔɔ tɔɔ nyv Kea 'a wlu.

Sesi dboε ɔɔ' klai" nynuu 'sɔn 'sɔn
(*Matie 10.5-15 ; Luiki 9.1-6*)

⁷ ɔ 'da ɔɔ' klai" nynuu -nɪa -puue 'jɔ 'sɔɔn 'mε -wεε ɔ dbo ɔɔpɔ 'sɔn 'sɔn. ɔ "nyɪ ɔɔpɔ "ikmaa' -wεε ɔɔ 'je -siisaɪn wɔn -sii.

⁸ -Wεε ɔ bla ke' ɔ "nyɪ ɔɔpɔ ɔ 'na : Ao 'bo dε "o dε 'ɔn "duε ε ke ao 'bo muε, -bo ε se itbatu 'a 'sɔ nɪ ε. Ao 'bo -di'pɛn ke- -kebou" 'ɔn "duε 'de ao 'bo 'wεi 'de aoa' wɔ 'di pɔε.

⁹ 'Kaa ao paa "kwɫai- bɪ', ao 'bo "bai 'sɔɔn 'ɔn paa-.

¹⁰ ɔ wɫu ɔɔpɔ -pee ke'wɫε ɔ 'na : -Bo ao nyni 'o -kwɫɔ due' 'di ε, -mε -gbu" -ε 'di nyɔ a mu ao sɪn 'sɔɔn kpɔɔn 'a a, ao -te 'de ε 'di i mamaɔ 'sɔ ao 'je 'o 'wɫɔ.

¹¹ 'De -bo ao nyni 'o -kwɫɔ jrε' 'di -wεε nyɔ se aopɔ sɪn 'sɔɔn kpɔɔn ε, 'de ɔɔ se aoa' wɫu doin" o pɔ ε, ao 'wɫɔ 'o εε' -kwɫɔ -tu 'di. Ao -gbao' ɔɔa' -kwɫɔ 'o 'blɔ -ε kpɔn a aoa' bɪ ε. εmε -ε -je ɔɔpɔ fɛn' -saa ka 'pee a mua ɔɔpɔ kpɔn 'a a.

¹² Klai" nynuu mu' 'sɔ ɔɔ -teε nyiɔpɔ- 'a 'tmɔa' -pɔn" ɔɔ 'na : Ao juo aoa' dεsaɔn "i -wεε ao 'je ε kwa -sɔn -saa.

¹³ ɔɔa nɔε -siisaɪn -tuu" i, -wεε ɔɔa pɔ 'wɛnɔn -tuu" 'cna "jrɔ -wεε ɔɔa' 'wε- ε 'bɔ.

San Batisɪ 'a 'mε -tɪ
(*Matie 14.1-12 ; Luiki 9.7-9*)

¹⁴ Sesi 'a 'nynɪ -gbaa -ta -wee' "klein i, ɪ mu' ɪ je 'beɔ Erodt jεε -ke. Nyɔ jrɔ' wɫu' ka ɔɔ 'na : "Ju -nɔ, ε San Batisɪ -ji" 'kmɔ de, εmε -tɪ ɔ kmai", -wεε ɔɔ nɔ jrɪi' ka.

15 Deejruv 'na : E Kea 'a wlu 'kwajaai Eli -o. Nyu jru' wlu' ke'wle vu 'na : Kea 'a wlu 'kwajaaun -nia 'de e, vva' due' -o.

16 -Ta Erodi 'wɔan eε' de tu e, o 'na : San Batisi -ɔɔ "jru 'in cean 'o e, omo -ji" 'kmv de.

17 See 'de e, Erodi mɔɔ' -ce" dboe nyu vu je San kpun vu je o san, vu je o -kaso 'di po. Erodi nu eε' de tu 'me 'de oɔ' "dei Filipu 'a 'nyno Erodiadi o -so 'kwa 'a -ti' 'un.

18 San Batisi -mɔ wluε Erodi -pee 'de-, o 'na : E se ka -coon' ka ni- -wee -in -je -ma "dei 'nyno 'kwa -sa.

19 Erodiadi 'kpa' San 'cen i. U nɛ "i v 'je o 'dba.

20 'Kaa v se e 'beε-, de-nvε' Erodi -mɔɔ plee San 'me. Deε -ti Erodi a pleea San a, emε -ni o 'srei" o nɛ Kea 'a nyo -o, emε -εε -ti' 'un oɔ 'wlv o o. -Bo Erodi a sea San 'a wlu doin" o po e, 'fo -je o 'jea 'o -sa oɔ' 'jeε. 'Kaa oɔ' wlu 'a doin" o poa' a nu o 'tun.

21 'Wɪ 'dɔe jrε' 'kpa Erodiadi 'kwa. Uva -tu" ε Erodi 'a 'wlvwɪ 'a -kɔ'. O 'da oɔ' nyu klae" o, "soa-wi" 'a klae" o, de "ijuvun -nia 'de Galile -kɔ' -son.

22 Erodiadi 'a "junynɔkpao' pa -gbu" -wee v -te deea' -pun". Ua' deebv nve Erodi ke oɔ' nyu o 'da 'tun. 'Demo o wlu v -pee o 'na : De a nɪa "i ε, a -teeε' 'mi i 'in 'je ε avn "nyɪ.

23 -Wee o cen wlu -tie", o 'na : 'Ma -sneε' de aa mua i -teea' a, 'ma muε avn "nyɪa', -bo ε ni 'ma 'blva 'a 'fo mɔ 'de e.

24 'Sv 'nynɪa -tɔo -nv "siε 'kpaε' -wee v to v de "jru 'i v 'na : De 'in 'je i -tee' ε- ? U de 'na : A -tee' San Batisi 'a "jru i.

25 'Sv v jie de -too"- 'de 'beo o -wεe v 'na : 'In nre "i -in -je San Batisi "jru "i -sa -wεe -in -je ε 'seti 'di -te' -in -je 'bn "nyi -ta kaan.

26 'Sv 'beo "kaεε "jrii, 'kaa o se ε 'bεε- o 'je v "nao- 'de wlu o cεan -tie" 'de nyv o 'da "juoi 'a -ti' 'bn.

27 'Bo ε "sri o je "soai due' dbo o je San Batisi "jru "i cεan' mu. "Soai -no muε 'e -kasogbu 'di, o cεn 'o San 'a "jru 'mε.

28 -Wεe o -tee' 'e 'seti 'di 'de o "nyie 'nyria -too -nv, -wεe vmv "due 'bn v "nyi ε v de.

29 San 'a klai" nynuu 'wɔan oɔ' 'mε -ti ε, sv ji' sv je oɔ' "ku 'bn "duo-, sv je o i -te'.

Sesi "nyie nyioɔv -di'pen ke -smii' ke

(Matie 14.13-21 ; Luiki 9.10-17 ; San 6.1-14)

30 Sesi 'a dboun jie 'de Sesi o de, -wεe dt sv nva o, dt sv toa nyv sv po ia' "kuan 'de o -pee.

31 Nyioɔv a nve -in mu -in ji. 'De vva' "i -tie -ti' 'bn ε, ka Sesi ke oɔ' klai" nynuu 'jea dedison sv 'ka se ni-. Emε -ti o wlu sv -pee o 'na : Ao ji -a -je -ta nyv jro' sea ni mu -wεe ao 'je 'o fon de-saan"-.

32 -Wεe sv "duo -kwεε" 'bn 'de sv mu 'de -ta -nia pee ε,

33 'kaa nyioɔv- -tuu" 'je svsv 'a mu -ta 'mε. Vv jua svsv "i 'sv ε, sv 'wlvε -kwlvε 'dii -ta -wee', sv pleε 'blvci -wεe sv cεen Sesi ke oɔ' klai" nynuu nya i. 'Sv -ta vva muua, svsv -nyini' 'o mu tein".

34 -Ta Sesi 'wlvε 'de -kwεε" 'di ε, o 'jeeε nyioɔv -tuu" "jriε-, svsv 'a wεe a nvo', de-nve' sv -ko' 'blae -sea' 'dei -tei 'ble ε. -Wεe o -te svsv 'a dt -tuu" toa' -pvn".

35 -Ta -fli 'wla a 'su ɔɔ' klai" nynuu 'kpo -pon",
 υυ 'na : Nɔ" -wee' -si' 'de -ta nɛ 'kpa'a "kpei.

36 -In -tai"- υυυυ "i υυ 'je -gbei" woi ke -kwɛ
 -kuban" i 'dii mu, -wɛ υυ 'je diide i -pon.

37 'Su Sesi wluɛ υυ -pee ɔ 'na : Aoa' -ce" 'kpa
 "nyɪ υυ diide. 'Su υυ -tee' ɔ i υυ 'na : -In -nɛ "i
 -a -je 'wei 'a kmɛ' 'soon 'ɔn "duo- -a -je ɛ -di'pen
 'ɔn -tɪan' mu, -a -je υυυυ "nyɪ υυ 'je dii ?

38 Sesi -tee' υυυυ i ɔ 'na : -Di'pen -tiie' ao 'ble
 ɛ- ? Ao mu 'e -gbun. Uυ -tee' ba i υυ 'na : -A
 -bleɛ -di'pen kplɪ -mm" ke -smii' jɔ 'soon ke-

39 'Su ɔ 'na : Ao 'tmυυ υυυυ υυ 'je kpo cɛn υυ
 'je i -te 'bo sii" "kpei.

40 'Su υυυυ cɛn kpo kmɛ' 'due 'due, kwla -mm"
 -mm" υυ je i -te.

41 -Wɛ Sesi "duo -di'pen kplɪ -mm" -nɪ ke -smii'
 jɔ 'soon -nɪ 'ɔn -wɛ ɔ kpa "jri "jei ɔ po Kea 'sɛ-
 'Su ɔ cɪɛn -di'pen i -wɛ ɔ "nyɪ ɔɔ' klai" nynuu
 'de υυ 'je ɪ nyɪ "jrii -gble'. ɔ -seea' -smii' jɔ 'soon
 -nɪa 'mva- 'ɔn -ke ɔ je nyɪ -wee' "klein "nyɪ.

42 Uυ -wee' "klein di', υυ je dbo.

43 -Di'pen 'ɛ tii ke -smii' 'a -jɪ -sia 'e mu -wɛ
 klai" nynuu 'tɪan i ɛ, ɪ "jie toe" 'a -puue jɔ 'soon.

44 Nyɪ -dia' dɪ "nynunmai 'a "wlu -mm" -nɪ
 υυυυ "klu.

Sesi na' 'bo "ni "kpei

(Matie 14.22-33 ; San 6.15-21)

45 -Ta υυ -kɔa' dɛ dia' -wɛ Sesi a poa υυυυ -jei"
 ɛ, 'bomɔ ɔ poɔ ɔɔ' klai" nynuu -kwɛɛ" 'di, -wɛ ɔ
 'na : Ao mu 'e "ni 'de, 'de Besaida fɔ o.

46 ɔ ke υυυυ cɛɛan "i 'sɔ ɛ, ɔ muɛ Kea baea' 'de
 cru "kpei.

47 -Ta kwie a kpon a -me -kwεε" nιε 'e "ni pεvn klaa" a -kwea'- -Wεε Sesi sie due' 'de 'kpuv "kpei.

48 Sesi 'je kan' 'me ka vov klai" nynuu a 'jea 'kle -kwεε" tbaa 'de povov -v sia' 'a -ti' 'vn ε. -Ta -son' v "kvan' i 'sv Sesi a na' 'bo "ni "kpei v jea vpuv kun mu, v nιε "i v 'je -kwεε" i naa-.

49 -Ta vva 'je v i v na 'o "ni "kpei ε, vv mu 'na -me "kwle-sri" -o 'de-, 'sv vva "wov",

50 δε-νυε' vv -wee' -a -je v i, faun a nv vpuv 'me, vva di a cre'. 'Sv Sesi wlvε vv -pee, v 'na : ε 'mav -o, faun 'bo av nυε, av "duo 'kpu 'vn !

51 'Sv Sesi 'ja vpuv kun 'de -kwεε" 'di 'sv pov' 'bo ji -ti 'me. Tai' -maa"- klai" nynuu, ε -sie' -jei".

52 -Ta Sesi cεεan -di'pen i -wεε v "nyv ε nyv ε, vv 'je εε' -ta 'me, 'kaa ka v kmai" v 'βεεa v 'jea jrii' nv ε, vv se ε 'mii 'wvvn ke, δε-νυε' vva' δε 'mii 'wvan' nιε 'kle.

*Sesi 'bov- nyv 'a 'wε- 'de Senesarεti
(Matie 14.34-36)*

53 Vv cεan "ni 'sv vv nynιε 'e Senesarεti 'bomv vv kpuvn 'kpuv.

54 Vv 'wlvα 'e -kwεε" 'di 'sv nyivpuv juuve Sesi 'i.

55 -Wεε vv ple 'blva- -wee' "kpei-, vv 'blee 'wεnvvn 'sai- 'dii -wεε -ta vv 'wvvan Sesi 'a 'nyv vva kpa vpuv 'o mu.

56 -Ta "o -ta Sesi mua, -kwλε mu" 'di o, -kwλε klae" 'dii o, -gbei" woi o, nyv a ja 'wεnvvn 'bo "kpaε' -kwea -wεε vva bae Sesi i 'de v 'je vv "i 'tai-, vv 'je vov "bai "i bla. Nyv "klein -blv' "i ε, vva' 'wε- 'bov.

7

Fariseen-wi" 'a 'tmuv-ti
(Matie 15.1-9)

¹ Fariseen o, ke' wɔ-saʊn jɾʊ' -wɫʊa Selisalem 'kɫiɛn "jɾui 'bo Sesi -pʊn".

² ʊb 'jeɛ ɔɔ' klai" nɪnuu jɾʊ' -ʊb se kwa jɾe -ʊba di dɛ.

³ -Bo Fariseen-wi" o, Suifʊ-wi" 'je dɛ di ʊba jɾɛɛ kwa ka ʊba' tein" nyʊ "sia 'nɪnɪ ɛ.

⁴ ʊb 'bleɛ ʊba' "ni kwa posʊn jɾɛ' see 'de ʊpɾʊ "bli. -Bo ʊb 'wɫʊ "kpɛɛ' woi -wɛɛ ʊb 'je dɛ di ɛ, ɛɛ' "ni kwa posʊn tu mɛ ʊba nʊ, -wɛɛ ʊb 'je 'pepe ni-. ʊba' tein" nyʊ 'a kplɪn -tuu" -ni 'e mu ʊba nʊ ke'wɫɛ, ɛmɛ -ni -kaun"- o, "tiedɪ o nɪjaɛ- wɔɔa' ke-.

⁵ Fariseen ke ke' wɔ-saʊn -teeɛ' Sesi i ʊb 'na : Dɛɛ-ti -ma klai" nɪnuu 'a 'je tein" nyʊ 'a ke' wɔn, -wɛɛ ʊba' pɔ "ni kwa 'sʊ ʊba di dɛ ɛ- ?

⁶ Sesi wɫʊɛ ʊpɾʊ -pee ɔ 'na : Ao "jɾidepooʊn ! Dɛ Esai 'tmʊa 'de aopɾʊ 'a -ti' 'ʊn, ɔ 'bleɛ -kɪn. ɔ 'naa :

Kea 'na : 'Ma ni' -tea' nɪɛ 'e nyʊ -nʊ wɔn 'di foo' 'ʊn, 'kaa ʊpɾʊ 'a pɛɛ tɛɛn 'ʊn o.

⁷ ʊba -gbɛɛ' 'ʊn "juɔi foo" 'ʊn, nyiɔ 'ɔ ke' mɛ ʊpɾʊ a 'daa- Kea 'a wɫʊ.

⁸ 'De Sesi 'na : Ao 'bɔ Kea 'a ke' 'mɛ -wɛɛ aoa 'je nyiɔ 'ɔ -ni wɔn.

⁹ ɔ wɫʊ ʊpɾʊ -pee ke'wɫɛ ɔ 'na : Aoa' -blaa Kea 'a ke' wɔin -wɛɛ ao di aoa' -ce" 'ɛ kplɪn wɔn 'jea -mɛ 'ɛ -kla.

¹⁰ Tɔ' -o -cɛɛn'-, Moist 'na -ɪn -je -ɪn "bo ke -ɪn de wɔn, 'de nyɔ -ɔɔ mua ɔ "bo ke de -soo' o poa' a, nyʊ a mu ɔ 'dbaa'.

11 'Kaa aopu mo ε, ao 'na -bo nyio wlu o "bo ke o de -pee o 'na : De 'in 'blea -wee 'in 'je -aun kwa woi -te' 'de ε, ε nε Kea 'a δε -o. Uba 'daa- ε Korban 'de Suifowlu 'di.

12 Aoa' 'won wo' jei tu 'a -te' o "bo ke o de kwa woi mo "pi.

13 'Kamo aopu- a nu 'su aoa -sa' Kea 'a wlu i 'de aoa' nyu detowson 'un. Aoa nu di -tuu"-tuu jri' ke'wle -i -ke -mi -koo'.

Di -a kpuun a nyio -flen" ε

(Matie 15.10-20)

14 Sesi 'da nyu -wee' 'me ke'wle o 'na : Ao -wee' "klein po doin" i, 'de ao 'je δε -ne 'mii 'won.

15 De -εε -wlu 'e "kpaε' -wee -εε pa 'e nyio won 'di ε, εε' kpuun nyio -flen", 'kaa di -ia -wlu 'e nyio 'un -ia -sia" "kpaε' ε, umi -ia kpuun o -flen".

16 [-Bo ao ni i'wonnyu ε, -me ao po doin" i 'pepe, -wee ao 'je i 'won.]

17 -Ta Sesi 'wlu 'e nyu "klu -wee o pa 'e -gbu" jre' 'di ε, wo' klai" nynuu -teeε' "i poo -ti o pooa "i 'dei.

18 'Su o 'na : Aopu mo -ke ao se ε 'beε- ao 'je ε 'mii 'won ? Ao se ε juo ka δε -εε -wlu 'e "kpaε' -wee -εε pa 'e nyio won 'di se ε 'beε- ε 'jea nyio -flen" kpuun ε ?

19 εε' δε tu 'a pa 'e nyu pεe o, 'kaa 'de wo' "kwli 'di 'bo εε pa, -wee εε 'wlu o 'un εε "si "kpaε' 'de εε mu 'e 'kwla. -Bo Sesi a sea wlu -ne 'tmu ε, -me o 'na : Nyu 'beeε' o 'je di -wee' di.

20 Sesi wlu' ke'wle o 'na : De -wlu 'e nyio 'un ε, me -εε kpuun o -flen".

21 'De nyio 'un, 'de o pεe o, 'bo to' saun a 'wlu : Kao' blea o, "jriia' o, "ku'dbaa' o,

²² jei" 'jea' o, "wliie 'e 'tɔn o, 'diwɔnynia' o, nyɔ
'srɛ ipooa' o, dɛ 'ni 'di -sia' o, dɛ 'ɛ pɛɛ 'ipooa' o,
nyɔ -flɛɛn 'a o, -cɛi" 'bɛɛa' o, -ɪn se tɔ' 'ble o,

²³ dɪ "klein -nɪa 'mɔa-, ɪa 'wɔɛ 'e nyɔ 'ɔn ɪmɪ
-ɪa kɔvɔn ɔ -flɛn".

'Blɔa 'srɔ 'dinynɔ -tɛɛ Sesi -kwɪ"
(Mati 15.21-28)

²⁴ Sesi 'wɔa 'mɔa- ɔ mɛɛ 'e Tii ke Sidɔn-blɔa
"kpei. ɔ pa 'e -gbu" jɛɛ' 'di, ɔ se ɛ "i nɪ -wɛɛ kɔ
nɪa 'o nyɔ 'je ɛ juo-, 'kaa ɛ se 'bɛɛ-, ɔv 'jeɔ'.

²⁵ 'Nynɔkpao' due' -ɔa "junynɔkpao' -suusaɔn
nɪa 'ɔn ɛ, ɔ 'wɔn Sesi 'a 'nyɪ 'mɛ -ke. U ji' -wɛɛ
ɔ -gblee ɔ bɪ wɔ.

²⁶ 'Nynɔkpao' -nɔ nɪɛ 'blɔa- 'srɔ 'di nyɔ -o. U
'wɔɛ Fenisi 'de Siriblɔa "kpei. U baɛɛ Sesi i, ɔ 'je
ɔa' "junynɔkpao' -suusaɔn 'ɔn -sa.

²⁷ 'Kaa Sesi wɔ ɔ -pee ɔ 'na : A "tai- "nynuu- "i
ɔv 'je dɔo ke, nyɔ "duo "nynuu 'a diidɛ 'ɔn -wɛɛ
ɔ "nyɪ -gbe' nynuu-, ɛ se "inmɔ-.

²⁸ 'Sɔ ɔ 'na : tɔ' -tɪ -o -cɛɛn'-, 'ɪn "bo, 'kaa dɪ -jɪ
-a blɔa "nynuu- wɔi, -gbe' mɛ -ɛɛ dɪ.

²⁹ 'Sɔ Sesi wɔ ɔ -pee ɔ 'na : Dɛ a 'tmɔa -nɛ, ɛɛ'
-tɪ' 'ɔn ɛ, a mu ! -Suusaɔn 'wɔ 'e aa' "ju 'ɔn 'ɛ.

³⁰ -Ta ɔa mua 'de ɔ o -gbu" 'di kan' -cɛɛn' ɛ, -mɛ
ɔa' "ju 'pɛn i 'de -gbao" "kpei, -suusaɔn 'wɔ 'e ɔ
'ɔn 'ɛ.

Sesi 'pɔvɛ "muu- due'

³¹ Sesi 'wɔa 'o Tii-blɔa "kpei 'sɔ ɛ, ɔ cɛɛn 'de
Sidɔn -wɛɛ ɔ mu 'de 'blɔa- -blea -kwɛɛ -puue 'di,
'bo "ni pɛvɔn klaa" -nɪa 'e Galile o fɔ o.

³² Uɔ jɔ "ju due' -ɔɔ' 'wɔan i 'de -ɔɔ' wɔa, -wɛɛ
ɔ 'je ɔ kwa "jru -te'.

33 -Wεε Sesi ke ɔ 'wlv 'e nyv "klu vɔ tɛɛn ɔ kpuɔn- ka, ɔ pɔɔ -ciɛ doun" 'di, ɔ blaa ɔɔ' muɔ tɔn.

34 -Wεε ɔ kpa "jri "jei, ɔ 'wla fees' i, 'de ɔ wlu ɔ 'na : Efata ! ε 'de mε -nɪ : -In -bai' wɔn !

35 'Bo ε "sri "ju 'a doin" je -gbai'-, ɔɔ' muɔ je -gbai'-, ɔ je wlua' -pɔn" -te' 'pepe.

36 'Bomɔ dε -nɔba 'mɔa- nyv a 'tmv ε -ta -wee', 'de -mε 'kamɔ Sesi -tu" vɔ 'snɪ ɔ 'na : Ao 'bo nyv jrv' 'tmvε ! 'Kaa vɔa 'tmvε vɔa jea nya mu.

37 Tai' -maa" nyv -wee' "klein, ε -sise' -jei", 'sv vɔ 'na ɔɔ' nɔvɔdɪ -wee' nmɔ "jrii, ɔɔ nɔv' mɔ -wee' 'sv nyv -vɔ -suan" a jea i 'wɔn, "muu -tei" -wi" a jea wlu.

8

Sesi "nyie nyiɔv -di'pen kplɪ ke -smii' ke (Matie 15.32-39)

1 'De εε' 'wɪ tu 'di, nyv -tuu"-tuu 'kɪɛn "jrui ke'wle 'bo Sesi -pɔn" 'kaa dε vɔ 'jea di ε se nɪ. -Jε dε vɔ 'jea di sea nɪ 'sv ε, Sesi wluε ɔɔ' klai" nynuu -pee ɔ 'na :

2 Nyv -nɔ 'a wεε a nɔ 'ɔn 'ε, dε-nɔv' nyv -nɔ 'a 'wɪ taan ka -sɪan 'bo 'ɔn -pɔn", 'kaa vɔ se diidε 'ble.

3 -Bo vɔ se dε di -wee 'ɪn 'je vɔvɔ -jei" pɔ ε, -crigba a muε vɔvɔ -saa' -je woi 'de -mε 'kamɔ vɔa' jrv' 'wlv -ta -tɔɔn'.

4 'Sv klai" nynuu 'na : -Ta -a -nɪa -ta tɛɛn ɔ, -kwlv jre' sea i "kɔvɔan- 'ee, -ta ka nyv 'je diidε -sa, -wee nyv -tia ka 'je di 'de vɔ 'je dbo ε- ?

5 -Wεε Sesi -tee' vɔvɔ i ɔ 'na : -Di'pen kplɪ -tiie' ao 'ble ε- ? Vɔ 'na : -Di'pen kplɪ -mε" 'sɔn.

6 'Su Sesi wluε nyv -wee' "klein -pee o 'na : Ao -te i. 'Su o "due -di'pen kplh -mε" 'son -ni 'un 'ε, o poε Kea 'se-, o cεen ι i, o "nyv o' klai" nynuu -wee υv 'ju -gble'. 'Su υv -gblh' nyv "jrii.

7 Uv 'bleε -smii' jo mu" jru' ke'wλε. Sesi poε ιa' Kea 'se-, -wee o 'tmυv o' klai" nynuu, 'de υv 'ju -gble' -ke.

8 Uv dia δε υv dboa a, ιa' tōe -sia 'o υv 'tīan ι ι "jie toe" -mε" 'son.

9 Nyv -dia' δε υv 'bεε- "wlu -nyiiε 'mε. Uv -ko "i 'sasa -wee Sesi po υv -jei".

10 'Bo -mε 'de ε, Sesi ke o' klai" nynuu 'ja -kwεε" 'di -wee υv mu 'e Dalmanutablva "kpei.

Fariseen-wi" a -tees' jrii' i

(Matie 16.1-4)

11 Fariseen-wi" ji' υv ke Sesi a jea -too', υv 'jeo i -tin' 'su υv 'na -in nv jrii' -wba 'e jaun 'di -a -jeε 'je.

12 Sesi 'wla feeε' i, -wee o 'na : Dεε-ti nyio -niα 'e -stan wι 'di a -tee' jrii' i ε- ? 'Ma 'tmυε aopv to' -ti, jrii' jrε' se nvε i ao se ε 'jei.

13 'Su Sesi siε υpυv 'mva-, o 'ja 'e -kwεε" 'di, -wee o mu 'e "ni 'a 'kpυv jre" "kpei.

Jrii' Sesi nva o' klai" nynuu 'a 'wōn ι 'dei

(Matie 16.5-12)

14 Sesi 'a klai" nynuu "mae' υv se diide 'un "duo-, -bo ε se -di'pen kpla due' -gbai' mε -ε -ke υpυv 'ja 'e -kwεε" 'di ni ε.

15 Sesi -tuε" o' klai" nynuu 'snυ o 'na : Ao -tu" aoa' -cε" 'ε -ti' 'de Fariseen ke Erodu 'a -di'pen 'ε -puun" dι 'a -ti' 'un.

16 'Su klai" nynuu wluε ba -pee υυ 'na : -A se -di'pen 'ble, εμε -tu ο 'da kan'.

17 Ka υυα 'tmυa δε -νε 'su Sesi 'je kan' 'me 'su ο -teeε' υυρυ i ο 'na : Δεε -tu ao 'na ao se -di'pen 'ble με -ο ε- ? Aoa' 'wον ε 'mii ? Ao se τo' 'blee ? Aoa' pεε kmυeii" ?

18 Ao 'bleε "jri aoa' 'je i, ao 'bleε doin" aoa' 'wον ii ? To' se aorpυ 'di 'kpa kee ?

19 -Ta 'yn cεεan -di'pen kplι -mm" i 'de nyυ 'a "wlu -mm" 'a -ti' 'yn ε, ιa' tōe 'a toe" -tiiε' ao -sa 'o ε- ? Υυ 'na : Toe" 'a -puue 'jo 'sōn.

20 'De -ta 'yn cεεan -di'pen kplι -mε" 'sōn i 'de nyυ 'a "wlu -nyiiε 'nynι 'ee, toe" -tiiε' ιa' tii- -sia 'o mu "ji -wεe ao kpa -a ? Υυ 'na : Toe" -mε" 'sōn.

21 Wεe Sesi 'na : Ao se δε 'mii 'wον kee ?

Sesi 'baie "doi due' 'a 'jri 'de Besaida

22 Sesi ke οο' klai" nynuu nynie 'e Besaida, 'bomο υυ joο "doi due'. Υυ bae ο i -wεe ο 'je ο "i bla.

23 Sesi kpυn ε "doi -ciεi", ο ke ο 'wluε 'o -kwλo -kpaε", -wεe ο po ο tōn "jri. O -teo' sūn "jru, 'de ο 'na : -Ma -je i 'mεε ?

24 "Doi 'baie "jri, ο 'na : 'Ma 'jeε nyυ i, υυa na', 'kaa ε se 'pepe nι ke, ka ti nιa 'ka υυρυ nι- 'de 'yn "jri 'de.

25 Sesi 'tυen οο' "jri i ke'wλε 'su οο' "jri 'bai, οο 'jeε dι -wee' "kpe i 'pepe.

26 Sesi 'na : -In mu 'de -yn ο -gbu" 'di, -yn -bo 'e -kwλo -kpaε" mυε.

Piei 'na Sesi nιε Klisi, Kea 'a 'o-tei -o (Matie 16.13-20 ; Luiki 9.18-21)

27 Sesi ke ɔɔ' klai" nynuu a muε 'e Sesare Filipibla "kpei, -wεε ɔ -tee' ɔɔɔɔ i 'bo -jei", ɔ 'naa : Nyɔ nyɔ a 'daa- 'ɔn ε- ?

28 ɔɔ' klai" nynuu 'na : Nyɔ jrv' a 'daa- -ɔn San Batis, jrv' a 'daa- -ɔn Eli, jrv' 'na -ɔn -nɛ Kea 'a weepoi due' -o.

29 'De Sesi 'na : 'In 'je -mε -wε- 'de nyɔ aɔɔɔ mɔɔ 'daa- 'ɔn ε- ? 'Sɔ Pɛi 'na : -In -nɛ Klisi, Kea 'a 'o-tei -o.

30 'De Sesi cri εε' -ciε 'de ɔɔ -pee -wεε ɔɔ je dε -nɛ 'mɔa- nyɔ jrv' -pee 'tmɔɔ-.

Sesi 'tmɔε ɔɔ' 'mε -ti ke ɔɔ' "kunyɔɔ' sɔn-ti ke (Matie 16.21-28 ; Luiki 9.22-27)

31 'Bo -mε 'de ε, Sesi -tee ɔɔ' klai" nynuu dε tɔɔa' -pɔn", ɔ 'na : nyɔɔ 'ɔ "Ju a muε seaa' -gblein'. Nyɔ -ɔɔn'-wi" o, 'sraa -sɔn klae" o, kε' wɔ-sɔn a muε ɔ 'bɔa', ɔɔa muε ɔ 'dbaa', -wεε 'bo 'wɔ 'a taan -nε "kpei ɔ 'je "kunyɔɔ' sɔn-.

32 Sesi 'tmɔɔa ɔɔɔɔ dε -nɛ 'mɔa-, ɔ se ε 'kwla -tu". 'Sɔ Pɛi 'dɔɔ 'de -tajrɔ, -wεε ɔɔ -cε' ɔ "bli, ɔ 'na : -In -bo dɔ -nɛ kan' 'tmɔε.

33 'De Sesi "biie i, ɔ -gbɔn ɔɔ' klai" nynuu ja, -wεε ɔ -cε' Pɛi "bli ɔ 'na : -In -tεen 'ɔn kɔn, -sɔn', -ɔn -bleε nyɔɔɔ', -ma 'a 'wɔn 'e Kea 'a tɔ' 'de i.

34 Sesi 'da nyɔ -wee' "klein ke ɔɔ' klai" nynuu ke-, -wεε ɔ wlu ɔɔɔɔ -pee ɔ 'na : -Bo nyɔ nɛ "i -wεε ɔ ke 'ma -a -je na a, -mε ɔ 'bo ɔɔ' -cε" 'ε 'tɔn nɔ-ti nɔε, ɔ 'wɔɔn- ɔɔ' -nε 'kle 'je -ti -wεε ɔ 'je 'ɔn 'de bla.

35 Nyɔ -nɛ "i -ɔɔ -cε" 'kpa 'je ɔɔ' 'kmɔ "kpei- 'tɔan 'ja a -mε, εε mu ɔ kwa "maa', 'kaa nyɔ -ɔɔ mua ɔɔ' 'kmɔ 'bɔa' 'de 'ma -ti' 'ɔn ke Kea 'a wlu 'a -ti' 'ɔn ε, ɔɔ muε 'pɔa'.

³⁶ 'De -bo nyio 'ble 'kmu -wee' "klein 'de o 'je
 oo' -suu "maa 'dee, de o -sa 'o e- ?

³⁷ De nyio 'je ja -wee o 'je 'o oo' -suu -ko o poo
 e- ?

³⁸ Nyu -bu sea Kea 'a -ti' kma -wee -uba nua
 disain 'de -sianwi 'di e, nyo -nia 'de ubu "klu
 -wee -o nua 'ma -ti' -tin' 'un 'de -oo pleea 'ma wlu
 'tmua' 'de ubu -pee e, -sontu 'mo nyio 'o "Ju a
 mua de jia' 'de 'un "Bo 'a keema' 'un, 'de Kea 'a
 "soa-wi" "klu e, 'ma mu e oo' -ti' -tin' 'un nua' -ke.

9

¹ 'De o wlu e ubu -pee ke'wle o 'na : 'Ma 'tmue
 aopu- to' -ti 'a to' -ti, nyu -nia -ta uba' jru' se 'mei
 bu 'je Kea 'a Tu"bode 'ee deji -ta 'je 'de "ikma' 'un.

*Sesi -saa "i 'de oo' klai" nynuu taan "jri 'de
 (Matie 17.1-13 ; Luiki 9.28-36)*

² 'Wl -meeo"- -sia', Sesi "due Piei ke Saku ke San
 'un -wee o ke ubu mu 'de cru klaa" jre' "jru, -wee
 uba' 'su ke o nu 'e. 'Su o -saa "i 'de ubu "jri 'de.

³ Oo' 'unpaadi a fan', -wee ia' "plua -si' -jei" ia
 -flaan' nyu "jri. Nyu "o nyu jro' se e 'bee- 'de 'kmu
 "kpei -ta o 'je di woo- -wee e 'je i-kwe- kan'.

⁴ -Wee oo' klai" nynuu 'jee Eli ke Moisu "jrie- bu
 ke Sesi a 'tmu.

⁵ 'Su Piei wlu e Sesi -pee o 'na : 'Ma detooi, -bo
 -a -sie -ta a, e nmo "jrii, -aa mu e poe" taan poa',
 -mo -ble due', Moisu 'ble due', Eli 'ble due'.

⁶ De Piei 'tmua 'mua- oo' -ce" 'kpa se e 'mii 'won,
 de-nue' de waa o ke oo' "dei -wi" 'dii.

⁷ 'Su bue' ji', e "muu e ubu "jru i, -wee 'de bue"
 'di -no wlu 'wlu 'e, e 'na : "Ju -no, 'ma -ti' kmaju
 -o, ao po oo' wlu down" o.

8 'Bo ε "sri klai" nynuu je υυ 'de woi -gbυυn', 'kaa υυ se nyɔ jɾɔ' 'je -bo ε se Sesi 'a 'su nɪ ε.

9 -Ta υυa 'wɫa 'e cru "kpei υυa "sia i ε, Sesi -tee' υυυυ ke' "i ɔ 'na : Dε ao 'jeea "jɾiε- -ta, ao 'bo ε "i blaα 'de nyɔ jɾɔ' -pee mamaυ 'su nyiɔ 'ɔ "Ju 'je "kunyɔ' sɔn-.

10 Klai" nynuu -tee' εε' wlu tu i 'de υυa' 'su 'nynu -wεε υυa -tee' ba i υυ 'na : "Kunyɔ' sɔan' -mε 'de 'de ε- ?

11 -Wεε υυ -tee' Sesi i υυ 'na : Dεε-ti ke' wɔ-sanyυ a wlu υυ 'na Eli mɔ -je "i-saa -ɔ -je ji ε- ?

12 'Su ɔ 'na : Tɔ' -o, Eli -je "i-saa ɔ -je ji -cεεn' -wεε -ɔ -e dɪ kpɔ "i po. 'De 'ma -teeε' aopυ- i -ke, dεε-ti Kea 'a wlu 'na nyiɔ 'ɔ "Ju 'je 'kle 'je -o -gblein' -wεε nyυ 'je ɔ -flεεn ε- ?

13 'Kaa 'mɔ 'na Eli mɔ ji' -wε- sese, -wεε nyiɔpυ -tuɔ" 'kle υυa' -kwɫa ka-, ka ε 'cɾiα 'de ɔɔ' -ti' 'υn see ε.

*Sesi -sa "ju-saan"- due' -suusavn 'υn
(Matie 17.14-21 ; Luiki 9.37-43)*

14 -Ta υυυυ nynia 'e klai" nynuu jɾυ' -sia' 'e mu -pυn" ε, -mε nyiɔpυ- -tuu" -gbae' υυυυ 'dei, -wεε υυ ke ke' wɔ-sanyυ a -too'.

15 Uυυυ 'jea Sesi i 'su υυ -keeε' i, 'su υυa 'jaa ɔ "i υυ 'je ɔ -gblee.

16 Sesi -teeε' klai" nynuu i ɔ 'na : Dεε-ti ao ke υυa -too' 'υn ε- ?

17 'Su "ju due' -wɫa 'e nyυ "klu -ɔ -na : 'Ma detɔɔi, 'υn ja -υn 'ma "ju. -Suusaυn -nɪa 'e ɔ 'υn εε' 'wɔn ɔɔ' wlu-.

18 -Ta "o -ta ε kpυn ɔ 'su ε blɔ i 'bo 'blɔɔ, tɔn 'ɔ ftυn' a ji ɔ wɔn i, ɔɔ diie 'nynu "i, -wεε ɔɔ "srεε-

'un. 'In -teeē' -ma klai" nynuu i υυ 'je ο -suusaυn 'un -sa, 'kaa υυ se ε kwa i 'bεε-.

19 Sesi wlu υυυυ -pee ο 'na : Ao pree "i "ikmunyυ, nο" -tiiē' -sie 'o ao ke 'ma -a -je i -te ε- ? Kpe -tiiē' 'un 'je pree "wοin 'bεε- 'de aoa' -ti' 'un ε- ? -Wεε ο 'na : Ao ja 'un "ju-saan"- !

20 Uυ jο'. -Suusaυn 'jeea Sesi "jriε- 'sυ ε -suua' "ju -saan" i. Ο -ka i 'bo 'blυο, οο "muε i, tοn ftυn' croo ο wοin.

21 Sesi -teeē' "ju -saan" "bo i ο 'na : Ο nia kan' εε' 'wι -tiiē'- ? Ο "bo 'na : Ε -sο 'e -saan" 'un.

22 -Bo 'wι jre' ο ε, -suusaυn po ο "jri, 'wι jre' ο ε, ε po ο "niο- -wεε ε 'je ο 'dba. 'Kaa -bo -un -bεε' δε jre' nυa' a, -un -je -aa wεε-, -un -te' -a kwa woi 'dee.

23 'De Sesi 'na : -Mο -na, -bo 'un 'bεε δε jre' nυa' a- ? Nyο -tea' Kea -kwι" ε, dι -wee' a 'wοοn ο kwa.

24 'Bo ε "sri "ju -saan" "bo kpa wlu "jei, ο 'na : 'In -tee -un -kwι". -In ji 'un ο, 'ma δε tο' 'un 'jea' nιε 'kle.

25 Sesi 'jea nyυ -υba -kwea de 'de υυ 'de woi ο kmaa wlu "i 'de -suusaυn -pee ο 'na : Ε "si "kpaē' ! εμε -suusaυn -a -suan" nyυ 'a wοn -εε wa nyυ 'a doin" ε, 'ma 'tmυυε', ε 'wιυ 'e "ju -saan" -nο 'un, ε 'bo 'de ο 'un paa 'bode !

26 -Suusaυn "wοο', ε -suua' "ju -saan" i kpleiin, -wεε ε "si "kpaē'. "Ju-saan" 'kpa "jroa jroa ka nyο ο 'mεa. Nyυ -gbaea' υba' -tuu" 'na : Ο 'mεε.

27 'Kaa Sesi kpuen ο -ce" i, ο kpo "jei 'sυ ο nyna i.

28 -Ta Sesi paa 'de -gbu" 'di -wεε οο' klai" nynuu 'a 'sυ ke ο nia 'emu ε, 'bo υυ -tee' ο i υυ 'na : Δεε-tι -a se -suusaυn -ne 'ε inυa' 'bεε- ε- ?

29 'De Sesi 'na : -Suusaʋn ka -je -mε nɪa -ε -nɪa kan' a, dε jrε' se ε 'bεε- ε 'je ε 'e -sa, -bo ε se 'de Kea baea' 'ʋn nɪε.

Sesi 'tmʋε ɔɔ' 'mε-tɪ ke ɔɔ' 'kunyɔ' sɔn-tɪ ke'wle

(Matie 17.22-23 ; Luiki 9.43-45)

30 ʋb 'wɪba 'mʋa- a, ʋb cεn Galileɪba 'ʋn -tie". Sesi se ε "i nɪ -ta ɔ nɪa nyʋ 'je 'o juo-,

31 dε-nʋε' ɔɔ tɔɔ ɔɔ' klai" nynuu dε. ɔɔ 'tmʋb ʋbʋb 'mε ɔ 'na : Nyʋ a mʋε nyɔ ɔ "Ju 'de nyɔʋb 'kwa -tu" 'a, ʋb 'je ɔ 'dba, -wεε 'de 'wɪ taan "kpei ɔ 'je "kunyɔ' sɔn-.

32 'Kaa klai" nynuu se dε -nɪa 'mʋa- 'dei 'wɔn, 'de ʋba plee ɔɔ' i -tea' 'mε.

-ɔ -nɪ klaa" a- ?

(Matie 18.1-5 ; Luiki 9.46-48)

33 ʋb ke Sesi nynɪε 'o Kapenaʋm. -Ta ʋb pa 'e -gbu" due' 'di 'sʋ ε, ɔ -teeε' ɔɔ' klai" nynuu i ɔ 'na : Dε aoa -too' 'ʋn 'bo -jei" 'teɔ 'de ε- ?

34 'Kaa ʋb -wee' "mʋε wɔn, dε-nʋε' nyɔ -jea ʋba' klaa" nɪ mɔ -ɔɔ -tɪ' ʋba -too' 'ʋn -je woi ʋb 'na.

35 -Wεε Sesi -te i, ɔ 'da klai" nynuu -nɪa -puue 'jɔ 'sɔɔn, 'de ɔ 'na : Nyɔ -nɪε "i -ɔ -jea "i-saa -mε ɔ 'bɔɔ- nyʋ -wee' "klein 'a de, ɔ nɪ nyʋ -wee' "klein 'a "juɔi nʋb i.

36 'Sʋ ɔ "dʋε "ju -saan" due' 'ʋn, ɔ nynaa ɔ i 'bo ʋba' -kwɪa'-, -wεε ɔ "dʋɔ 'ʋn 'de ɔ 'na :

37 Nyɔ -kpʋbɔn -a "nynumɪ" -nɪa ka sɪn 'sɔɔn ɔ 'de 'ma 'nynɪ 'ʋn, -mε 'ma -cε" ɔ kpʋbɔn sɪn 'sɔn. 'De nyʋ -kpʋbɔn -a 'mɔ sɪn 'sɔɔn ɔ, -mε ε se 'mɔ ɔ kpʋbɔn sɪn 'sɔɔn nɪ-, "ju -dboa' 'ʋn mɔ ɔ kpʋbɔn sɪn 'sɔɔn.

Nyo -sea' -a -dii 'blee- ε, -με ο ke -a -na'
(Luiki 9.49-50)

³⁸ San wluε Sesi -pee ο 'na : 'Ma detooi, -a -jeε "ju due' -oo nu -siisaun i 'de -ma 'nyu 'un, 'kaa -a -kaan ο -je de, δε-nyε' ο ke -aa' na-.

³⁹ 'De Sesi 'na : Ao 'bo ο -je de kaan. Nyο jro' se ε 'bεε- ο 'je jrii' nu 'de 'ma 'nyu 'un, -wεε ο 'je 'o "si 'de ο 'je 'ma -tu' saun 'tmυ.

⁴⁰ 'Kaa nyο -sea' -a 'dii 'blee ε, -με ο ke -a kpa 'fo.

⁴¹ 'De 'ma 'tmυυ aopυ to' -tu δε ao nta Klisi 'a nyυ, 'de εε' -tu' 'un ε, nyο "o nyο -nyia" ao "ni -kaun ε, οο μυε εε' -kei" 'jea' see.

Desavn 'a "ikmaa'
(Matie 18.6-9 ; Luiki 17.1-2)

⁴² Nyυ -jea 'ma -tu' to' 'un -bo nyο po uυa' -saan" due' 'de desavn 'di ε, -με δε -jea "paa' 'de oo' -tu' 'un με -nu nyυ saan ο "soukpo klaa" -plun -wεε nyυ -fii" ο 'tonie wον.

⁴³ -Bo -ma sun a sea -un 'de desavn 'di bluua a, -un cιen ε 'o. -In -ble sun due' -wεε -un -je 'kmυnιa' -cεen'- "paa' ε je -un -ble sun 'soon -wεε -un mu 'e 'kle 'jein' 'de ne-gbauo klaa" -εε' 'mυa 'un -sii.

⁴⁴ [Cιaun" -un -a pa nyυ 'bo 'a -ta tu- ιa' 'με, 'de ne -ne 'ε 'mυ.]

⁴⁵ -Bo -ma bu a sea -un 'de desavn 'di bluua a, -un cιen ε 'o. -In -too' bu due' "i -wεε -un -pu "paa' ε je -un -ble bu 'soon -wεε -un mu 'e ne sea' 'mυ-ta 'ble 'un -sii

⁴⁶ [Cιaun" -un -a pa nyυ 'bo 'a -ta tu- ιa' 'με, 'de ne -ne 'ε 'mυ.]

47 'De -bo -ma "jriε- ε sea -vη 'de dεsavη 'di bluua a, -vη -sε 'de -vη kvη', -vη -ble "jriεjο due' -wεε -vη pa 'de Kea 'a tv"bo -kwlο 'di, ε "paa' ε je -vη -ble "jri 'sοvη -wεε -vη mu 'de nε sea' 'mυ-ta 'ble 'vη -sii

48 [Ciaivη" -vη -a pa nyv 'bo 'a -ta tu- ia' 'mε, 'de nε -nε 'ε 'mυ.]

49 Nε ε muε nyv -wee' "kpei mua' ka nyv ο poa 'tvη 'de 'sraade ο ε.

50 'Tvη nιε dε 'dεe -o. 'Kaa -bo 'tvη -kwe- wvη 'dee, ka nyv 'je εε' -tv' nυ -wεε ε 'je wvη nι ε- ? Ao nι 'tvη wvη. Pεε 'a bluα' nι 'bo ao ke ao -ponyiv 'nyv.

10

Sesi muε 'de Suideblva "kpei

1 Sesi 'wlvα 'mυα-, ο muε 'e Suide 'de Sudεη -gbuu 'de fv ο. Nyv -tuu" -gbae' ο 'de woi ke'wle -wεε ο -te vυα' dε tvαα' -pvη" ka vη nυα see ε.

Dε Sesi tvαα nyv 'de 'nyv'kwla-satv 'vη ε (Matie 19.1-12 ; Luikv 16.18)

2 Fariseev-wi" 'kpv -pvη" -wεε vυ 'je ο i -tvη', vυ -tee' ο i vυ 'na : 'de -aa ke' -nε 'di 'ee, "junmou 'beeε' 'mε -ta ο 'je vη' 'nyv'kwla -saa ?

3 'De Sesi 'na : Ka Moist bla ke' ο 'da 'de aopv -pee ε- ?

4 Vυ 'na : Moist 'na "junmou 'cv 'kwla -sa 'sbε -wεε ο 'je vη' 'nyv' "nyv 'de ο 'je v 'kwla -sa.

5 'De Sesi 'na : Aoa' pεε "ikmυα' mε -nvε' -wεε Moist je ke' -nvα 'mυα- 'cv 'de aoa' -tv' 'vη.

6 'Kaa teivη" 'de ε, -ta Kea nυα dι -wee' ε, ε nvε "junmou ke 'nyv'kpao' ke-.

7 Εμε -tu "junmou a mu o "bo ke o de -pun" 'wba', o ke o' 'nyno 'je "i "sii-,

8 -wee ka u nta 'soon, u 'je nyo due' ma. -Bo ε ni kan' a, -me u se 'soon ni-, u ma de due'.

9 De Kea -tu" 'a "i ε, nyo 'bo ε i -sea'.

10 -Ta u nta 'e -gbu" 'di ε, klai" nynu -tees' Sesi i ke'wle 'de -ti' -nta 'mba- "kpei.

11 'De Sesi 'na : -Bo "junmou -sa o' 'nyno 'kwla -wee o 'je 'nyno jro' 'ble ε, o 'kpa 'e jei" 'jea' 'di.

12 'Kamo -bo 'nynokpao' 'wlu -gbu" -wee u "ti "junmou jro' "bli ε, u 'kpa 'e jei" 'jea' 'di -ke.

Sesi ποε "nynumu" "diwan

(Matie 19.13-15 ; Luiki 18.15-17)

13 Nyu jro' ja "nynumu" 'de Sesi o, -wee o 'je u "diwan po 'kaa klai" nynu a -fuun ε u pu nya.

14 De u nta ε se Sesi 'tu n nu, -wee o 'tmu klai" nynu o 'na : Ao "tai "nynumu" "i u 'je 'no 'u o ji. Ao 'bo u -je de kaan, de-nuε' ka "nynumu" nta nyu -nta kan' a, u pu -ble Kea 'a keema' -kwlo.

15 'Ma 'tmuε a pu to' -ti 'a to' -ti, nyo -sea' Kea 'a keema' -kwlo 'o -ti' 'woon ka "ju -saan" nta, o see 'beε o 'je 'o ε 'di pa.

16 O 'tmu wlu -ne 'su ε, o "duo "nynumu" 'u 'ε 'de o -gblee u -kwli". O -te' u sun "jru due 'due, -wee o po u pu "diwan.

"Ju "wliε- 'blea kuon 'u ε

(Matie 19.16-30 ; Luiki 18.18-30)

17 -Ta Sesi 'kpa -jei" ε, "ju due' -ple' -o -ji', -o -sii" i 'koi- i 'de o "juoi, -wee -o -na : Nyu detooi 'doε, de 'u 'je nu -wee 'u 'je 'kmu -sea' -kwε- -ta 'ble 'je ε- ?

18 Sesi 'na : Dεε-ti -ma -daa' 'un nyo 'dɔe ε- ?
Nyo jro' se 'dɔe nɪ -bo ε se Kea 'a 'sɔ nɪ ε.

19 -In -juo Kea 'a kε' 'mε : ε 'na : -in -bo "ku
'dbaa, -in -bo jei" 'jeε, -in -bo "jriiε, -in -bo nyɔ
-pa "kpei blaa, -in -bo nyɔ 'srε i poosε, -wεε -in
-bo ɔɔ dɪ 'kwa i-saa, -in -te' -in "bo ke -in de 'a
ni'.

20 "Ju -no 'na : Nyɔ dɛtɔɔi, 'in -sa kε' -nɪa 'mɔa
'a wɔn 'jea' -saan" 'un.

21 Sesi -gbɔn ɔ -tu' kmajriε ja, ɔ 'na : Dε due'
-sie 'o -in -je nɔ : -in mu, -in ple -ma dɪ -wee', -in
-nyɪ" ɪa' 'wεi nɪa" nyɔ, -wεε -in -je "wliiε- 'ble 'de
jaɔn 'di, -wεε -in -je ji -in -ke 'ma -a -je na-.

22 'Kaa "ju -no 'wɔan wlu -nɪa 'mɔa- a, ɔ 'kwɔɔn
"jua-, ɔ "kaεε "jrii "kɪkɪ ɔɔ jea mu, dε-nɔε' ɔ nɪε
"wliiεjei klaa" -o.

23 Sesi -gbɔan ɔɔ' klai" nynuu -gbae' ɔ 'de woi
ja ɔ 'na : Ka "wliiεjei 'a Kea 'a tu"bodε 'un 'kpa'a'
nɪ 'kle kaa- !

24 Wlu -nɪa 'mɔa- "maa klai" nynuu tai'. 'Kaa
Sesi wluε ɔɔ -pee ke'wle ɔ 'na : 'Ma "nynuu-, ka
'de Kea 'a tu"bodε 'un 'kpa'a' nɪ 'kle kaa- !

25 -Sen "kpei soo" 'a 'bo "mεɔn 'a -po" 'i paa'
"feeε wɔn ε je "wliiεjei 'a 'de Kea 'a kεεma' -kwɔɔ
'di paa' -sii.

26 Dε ɔ 'tmɔa 'mɔa-, ε "maa klai" nynuu tai'
ke'wle ε je -jei" -si'. ɔɔa -teeε' ba i due 'due ɔɔ
'na : 'De -mε nyɔ -bεε' -ɔ -je 'pɔɔa' 'je ε- ?

27 Sesi -gbɔn ɔɔɔɔ ja ɔ 'na : -Bo ε -tu"
nyɔɔɔɔ-wi" -mɔ ε, -mε ε kmai" 'de ɔɔɔɔ "jri 'de,
'kaa ε se "ikma 'de Kea -pee, dε-nɔε' ε 'bεε- dɪ
-wee' "klein 'a nɔa' 'mε.

28 'Su Piai 'na : -In -gbun 'no, -apu -jo -boa oo' di -wee' "klein -wee -o bla 'bo -un 'de 'e ?

29 'De Sesi 'na : 'Ma 'tmuε ao to' -ti, nyo "o nyo -boa oo' -gbu", -o -boa oo' de'dinmai, oo' de'dinyonkpaε', o de, o "bo, oo' "nynuu-, oo' -kle' 'de 'ma -ti' 'un ke -poia" wlu 'a -ti' 'un ε,

30 oo muε -gbi" o, de'dinmai o, de'dinyonkpaε' o, de-wi" o, "nynuu- o, -kle' a kmε' 'due 'jea', i ke -ce" won 'jea' 'de kaanwi 'di ke. -Wεε 'de nya, o 'je 'kmunia' -sea' -kwε -ta 'ble 'je -ke.

31 'Kaa nyu -saa "i kaan a, uua' -ta -tuu" a muε de 'booa', -weε nyu -booa' de ε, uua' -ta -tuu" 'je "i-saa.

Kpe taan -ne me Sesi 'tmu oo' 'me -ti ke oo' "kunyio' soan-ti

(Matie 20.17-19 ; Luiki 18.31-34)

32 -Ta u uua Selisalem muua' a, Sesi -kon 'e uua' nya, 'su faun nu oo' klai" nynuu ke nyu "klein -bla' 'bo o 'de 'me -weε Sesi 'kuen oo' klai" nynuu -nia -puue 'jo 'soon "jrui, oo' tai" "maa uupu 'me. Oo' klai" nynuu a -tuε" oo' -soon 'de o 'de. Sesi 'boo- de ke'wle o je oo' klai" nynuu -nia -puue 'jo 'soon "jrui 'kun- 'de di -i -jeo "jrui nuε oo' 'tmu 'de u -pee.

33 O 'na : Ao -gbun 'no, 'de Selisalem -aa mua, nyio 'o "Ju a muε 'de 'sraa -saun klae" ke ke' wo-saun 'kwa 'kpaε', u 'je oo' 'me -ti 'a wlu 'un 'beε-, -weε u 'je o nyu 'sru kwa 'boo-.

34 'De -wi" -mu 'je o wlaa-, u 'je o ton "jri wlan, u 'je o klae 'un kpa, -weε u 'je o 'dba. 'Kaa 'de 'wi taan "kpei ε, oo muε "kunyio' soan'.

*Nyv 'ble -ti ke nyv "juoi nuv-ti ke
(Matie 20.20-28)*

³⁵ Ε 'wlvα 'mva- 'sv Sebede 'a "nynuu- Sakti ke San 'kpa Sesi -pvn", sv 'na : -Aa detwci, -a -nιε "i de -aa mua -mi i -teea' -in -je ε nv.

³⁶ Sesi -teea' svpv i o 'na : De ao nι "i 'in 'je ao "nyι ε- ?

³⁷ 'Sv sv 'na : -Sontι -ma mua 'nyι 'wlvα' 'de -ma tv"bode 'vn ε, -in -wvn -a -je 'de -vn -pvn" -te, due' 'je 'de -ma dian o -te -wee due' 'je 'de -ma kvan o -te.

³⁸ 'De Sesi 'na : De aoa -tee' a i ao se ε juo-. "Nmia -pe 'ma mua 'naa', ao 'bee- ee' 'naa' 'mee ? 'De -ce" wvn 'jea' 'ma mua 'vn cean', ao 'bee- ee' 'vn ceaan' 'mee ?

³⁹ 'Sv sv 'na : -A -bee' ne'. 'De Sesi 'na : Tv' -o -ceen', "pe 'ma mua 'naa' a, ao 'bee- ee' 'naa' 'me, 'de -ce" wvn 'jea' 'ma mua 'vn cean', aoa mue ε 'vn cean'.

⁴⁰ 'Kaa 'de 'ma dian o ke 'ma kvan o -teti -me ε, ia' -ti' se 'e 'ma -ce" 'kwa ni-. Ia' -tein -tu nyv -a -ti' Kea nmai ε, svpv -ji 'je.

⁴¹ Klai" nynuu -puue -sia 'o 'wvan wlv -nιa 'mva-, sv 'kpa Sakti ke San 'cen i.

⁴² 'Sv Sesi 'da sv -wee' 'me, -wee o 'na : Ao jue' nyv nyio o -gvvn -a ja ka "jruevn nιa 'de 'kmv "kpei -ta svpv -a cri nyio bi -son i, 'de nyv -nιa nyv klae" svpv -a kmaa nyv wvn "kpei.

⁴³ 'Kaa ε 'bo kan' nιε 'de aopv "klu. -Bo aoa' due' nιε "i o 'je klaa" nι -me o nι aoa' 'joi nsvi.

⁴⁴ 'De -bo aoa' due' 'na o 'je nya kvn -me o nι ao -wee' 'a kvvn.

⁴⁵ De-nve' nyio 'o "Ju se ji -wee nyv 'je o "juoi nsv, 'kaa o ji' -wee omo 'je nyv "juoi nsv, -wee o

'je ɔɔ' 'kmu 'e to 'de ε 'je nyɔ -tuu" seie-.

*Sesi 'bɔɔ- "ɔɔi Batime 'a "jri
(Matie 20.29-34 ; Luiki 18.35-43)*

⁴⁶ Sesi ke ɔɔ' klai" nynuu nyniε 'o Seriko. -Ta ɔɔa 'wɔa 'demu ε, nyiɔ -kwε- de, 'bo mɔ Time 'a "ju Batime, -doa" a, ɔ -teε i 'bo -je doun" ɔɔ jea -srɔ.

⁴⁷ Ka Sesi -wɔa Nasareti a -sia' ɔ 'wɔɔn 'sɔ ɔɔ wee' ɔ o, ɔ 'na : Dafidi 'a "Ju Sesi, -ɔn -je 'ma wεε- 'de !

⁴⁸ Nyɔ 'a -ta -tuu" a 'wɔ wɔ "jru -wεε ɔ 'e wɔn "mu. 'Kaa ɔɔ kpa wɔ "jεi ɔɔ jea "wɔ ke'wɔε ɔ 'na : Dafidi 'a "Ju, -ɔn -je 'ma wεε- !

⁴⁹ 'Sɔ Sesi nyna i, ɔ 'na : Ao 'dɔ ! 'Sɔ ɔɔ 'da "ɔɔi 'mε, ɔɔ 'na : -ɔn -duo" 'kpi 'ɔn -too"-, -ɔn -je mu la ɔɔ 'da -ɔn -ε !

⁵⁰ 'Sɔ ɔ -fii" ɔɔ' flae'- 'mε, ɔ -pliin" ɔ sɔn 'ɔn 'ε, ɔ jε 'e Sesi o.

⁵¹ Sesi "dua wɔ 'ɔn ε, ɔ 'na : Dε -ɔn -nε "i 'ɔn 'je -ɔn "jrii nɔ ε- ? "Dɔi 'na : 'ɔn "bo, -ɔn -nɔε 'ma "jri 'je 'bai- 'ɔn 'je i 'je.

⁵² 'De Sesi 'na : -ɔn mu, -ma dε -kwɔ" -tea' 'pɔɔ -ɔn -ε. 'Bo ε "sri ɔɔ' "jri je 'bai-, ɔɔ jea i 'je -wεε ɔ bla 'o Sesi 'de.

11

*Sesi pa 'bo Selisalem
(Matie 21.1-11 ; Luiki 19.28-40 ; San 12.12-19)*

¹ -Ta ɔɔa "kɔɔan Selisalem -kwɔ i, 'de Befase ke Betani -pɔn", 'de olifi-crɔ "kpei ε, Sesi dɔε ɔɔ' klai" nynuu 'sɔɔn, ɔ 'na :

² Ao mu 'e -kwɔ -nɔ 'e nya 'di. -Bo aoa sea -kwɔ i "si ε, aoa muε soofaeju due' -mɔɔa i 'jea'.

Nyɔ jɾɔ' se ε "kpei -te due'. Ao kain ε, ao 'je ε 'ɔn ja -ta.

³ -Bo nyɔ -tee' aɔpɔ i 'de ɔ 'na dɛɛ-ti aɔa nɔ kan' a- ? -Mε aɔ wlu aɔ 'na Tɔ"bo -nɪε "i. ɔɔ mu ε -jei" pɔɔa', ε 'je 'nɔ ji kaan.

⁴ Uɔ mua, uɔ jɛɛ soofae' ju 'mε 'de -gbu" due' "wɔin, ε mɔɔε i 'de "kpae' 'bo -je -wɔin". Uɔ kain ε'.

⁵ Nyɔ -nɪa 'mɔa- 'a jɾɔ' wlu uɔpɔ -pee uɔ 'na : Dɛɛ aɔa nɔ kan' a- ? 'De dɛɛ -ti aɔa kain soofae' ju i ε- ?

⁶ Ka Sesi "sia 'nyɔnɪ, 'ka klai" nɪnuu 'da uɔpɔ -pee. 'Sɔ uɔ "taɪε uɔpɔ "i, uɔ je mu.

⁷ Uɔ ja Sesi soofae' ju, uɔ sɾɔε uɔa' 'ɔnpaadt "kpei, -wɛε ɔ 'je "kpei, ɔ -tei.

⁸ Nyɔ -tuu" sɾɔε uɔa' 'ɔnpaadt -je woi, nyɔ jɾɔ' cɛn -pɔa" wɪn -kle' "kpei- -wɛε uɔ pɔ ɪ -je woi.

⁹ Nyɔ -kɔan 'e Sesi "juɔi ke nyɔ -kɔan 'e ɔ 'de ke, uɔa wɛε ɔ ɔ, uɔ 'na :

Osana ! ε 'de mε -nɪ : -Kai" 'mate ! "Diwan kpɔn nyɔ -ɔ jia 'de Tɔ"bo 'a 'nyɔnɪ 'ɔn ε !

¹⁰ Tɔ"bɔdɛ -εɛ jia, -a "bo Dafidɪ 'a tɔ"bɔdɛ, Kea 'a "diwan kpɔn ε ! -Kai" 'mate 'de jaun 'di !

¹¹ Sesi nɪnɪa 'bo Selisalem ε, ɔ pa 'e Kea -gbu klaa" 'di, -wɛε dɪ "klein -ɪa nɔɔa 'de mu, ɔ -gbɔn ɪ -wɛε' ja. Kwie a kpɔn a 'sɔ ε, ɔ ke ɔɔ' klai" nɪnuu a -puue 'jɔ 'sɔɔn muε 'e Betani.

Sesi se fikɪtu "buo ja jɛɛ

(Matie 21.18-19)

¹² ɛɛ' -sɔn' -sɪan', -ta Sesi ke ɔɔ' klai" nɪnuu a 'wɔɔa Betani ε, 'muε- ε nɔ Sesi 'mε.

¹³ ɔ tɛɛn ɔ fikɪtu due' wɪn "jia ja, ɔ je ε i 'je. ɔ mua, ɔmɔ 'na ɔ 'jɛε "buo ja 'je -o 'de-, 'kaa ɔ 'kpaa'

'bo ε -sɔn ε, wɪn 'a 'sɔ mɪ ɔ jɛε-, dɛ-nʊɛ' εɛ' "buo po nɔ" se nyini.

14 'Sɔ Sesi "dʊɛ wlu 'ɔn ɔ 'na : ɛmɛ fikɪtu -nɛ, nyɔ jɾɔ' 'bo εɛ' "buo diɛ 'bode ! Dɛ ɔɔ 'tmʊa 'mʊa-ɔɔ' klai" nynuu 'wɔɛn.

*Sesi nʊɛ nɔ" dɪplevɪn i 'de Kea -gbu klaa" 'di
(Matie 21.12-17 ; Luikɪ 19.45-48 ; San 2.13-22)*

15 'Bo -mɛ 'de ε, ʊɔ nyiniɛ Selisalem. Sesi pa 'e Kea -gbu klaa" 'di, 'sɔ ɔ -tɛɛ nyɔ -a plea dɪ ke nyɔ -a -tɪan' dɪ 'de ε 'di inʊa' -pɔn". 'Wei fai" poonyɔ ke "pai plenyɔ 'a "kpa -tɪ ke ɔ -gbɪ' -wee' "jɛi-.

16 ɔɔ' 'wɔn nyɔ jɾɔ' ɔ 'blee dɛ "jɾu ɔɔ' cɛn Kea -gbu klaa" 'di -tie".

17 -Wee ɔ -te nyɔ dɛ tɔɔa' -pɔn" ɔ 'na : Wlu -crɪa' 'de Kea 'a 'sbɛ 'di ε, ε 'naa : 'Ma -gbu" a mʊɛ nyɔ -wee' 'a Keabae-gbu nɪa', 'kaa aopɔ mɔ nʊ ε "jɾi-gbu 'ɔn.

18 'Sraa -saɔn klae" ke kɛ' wɔ-saɔn 'wɔan dɛ -nɪa 'mʊa- 'sɔ εɛ' faɔn a nʊ ʊpɔ 'mɛ. ʊɔa -pɔn Sesi 'a 'dba -kɔ i, dɛ-nʊɛ' wlu ɔ 'tmʊa ke dɪ ɔɔ -sa wɔ ta "siɛ nyɔ -kwea de "i.

19 -Fli bla 'sɔ Sesi ke ɔɔ' klai" nynuu 'wɔ 'o -kwɔ 'mɛ.

*Kea -kwɪ" -tɛtɪ
(Matie 21.20-22)*

20 -Sɔn' -sɪan' -klae" pɛɛn -ta ʊɔa -sia', klai" nynuu 'jɛɛ fikɪtu -nɛ "jɾiɛ-. 'Kaa ε -sa jɛa' 'de "jɛi, ε je 'de εɛ' 'sɪn o nyini.

21 Pɛi poɛ dɛ -nʊɔa -kwɔ ɔ, 'sɔ ɔ wluɛ Sesi -pee ɔ 'na : 'Ma dɛtɔɔi, -ɪn -gbɔn fikɪtu -ɪn -pooa -soo' ɔ ε, ε -wee' jɛ 'sɔɛ.

22 'Su Sesi "due wlu 'un, o 'tmue o' klai" nynuu o 'na : Ao -te' Kea -kwli" !

23 'Ma 'tmue aopu to' -ti, -bo ao -te' Kea -kwli" ε, ao 'bεε' ao 'je cru -ne -pee wlu, ao 'je nu : ε 'wlu -ta, ε 'je 'e 'tonie won 'kpa ! De ao -teea' i, 'ka εε mua nua' -bo ao se εε' pee i plee -wee ao 'je ε -kwli" -te' ε, aoa mue 'jea', ε 'je 'o nyni.

24 Εμε -ti 'ma 'tmu aopu, di "klein ao baea Kea -wee ao -teea' i ε, ka δε εε 'kpa ao 'kwa, ao -te' ε -kwli" aoa mue εε' δε tu 'jea' see ε 'e nuεε-.

25 'De -ta ao nua baea' -bo ao 'blee nyo jro' 'dii -me ao -ko' o' desavn -wee ao "Bo -nia 'e javn 'di 'je aoa' disavn -ko' -ke.

26 ('Kaa -bo ao se nyu 'a desavn -ko' ε, ao "Bo -nia 'e javn 'di se aoa' disavn -ko' -ke.)

*-Ta Sesi 'a "ikmaa' 'wlu ε- ?
(Mati 21.23-27 ; Luiki 20.1-8)*

27 Uu 'bo- de uu je Selisalem mu ke'wle. -Ta Sesi a naa i 'de Kea -gbu klaa" 'di ε, 'sraa -savn o, ke' wo-savn o, nyu -coun'-wi" 'kpa 'de o -pun".

28 Uu -tee' o i uu 'na : -Ta -un -sa "ikmaa' -ma jea di -ni nu ε- ?

29 Sesi wlu uu -pee o 'na : 'In nιε "i 'un 'je aopu- δε due' i -tee'-. -Bo ao -se "kpei ε, -ta 'ma "ikmaa' 'wlu 'ma mue 'o 'a 'nyni "sia'.

30 Nyu -dbo' San Batisi nyu "ni 'jru pooa 'a- ? Kea -ae, -aee' nyio- ? Ao -se "kpei.

31 Uua' 'su -tee ba o -tooa' -pun" uu 'na : -Bo -a -wlu -a -na Kea -dbo' o ε, o' mue nua' δεε-ti ao se δε o 'tmua to' 'un 'je ε- ?

32 'De -bo -a -na nyio -dbo' o ε- ? Uua plee nyio'pu 'me, δε-nue' nyu -wee' a naa to' i uu 'na San nιε Kea 'a weepoi 'a -ce" 'kpa -o.

33 'Su υυ wlue Sesi -pee υυ 'na : -A se ε juo-. 'De Sesi 'na : 'Mō -ke ε, -ta 'ma "ikmaa' a 'wlba -wεε 'ma nua dī -nī ε, 'in se 'o 'a 'nynī "sii- -ke.

12

*-Busan dinyυ sain 'a "i poo-ti
(Matie 21.33-46 ; Luiki 20.9-19)*

¹ Sesi a cεεn 'e "ipoo-ti 'yn -wεε οο 'tmυυ υυυυ wlū -pee ο 'na : "Ju due' mō -dba rεsen' -kle ο blε -klεε 'de woi, -ο -blu" -ta nyυ 'jea rεsen 'yn "nmuu ε, -wεε ο po "miō-gbu due'. 'De ο siε -busan dinyυ ο, -wεε ο mu 'dυυa'.

² Rεsen' -sa nō" nynia, ο dboε οο' dbonvi due' 'de -busan dinyυ ο, -wεε υυ 'je οο' -nī rεsen' jο 'de -sa υυ 'je ο "nyī.

³ 'Kaa υυ kpυn οο' dbonvi -nō 'mε, υυ blō' -wεε υυ nυ ο i, υυ se ο dε jrε' "nyī.

⁴ -Kle' jei dboε οο' dbonvi jrο' ke'wlε. Υυ -sa -mō kpi "jrui -wεε υυ -cree" ο.

⁵ -Kle' jei dboε taan -nō, υυ 'dba -mō 'mε. 'Ka υυ nυ οο' dbonυnyυ -tuu"-tuu, υυ bla jrυ', υυ 'dba jrυ'.

⁶ Nyο due' kouν -gbai' -sia -kle' jei 'kwa a, εmε -nī οο' -ti kmaju. Οmō ο dbo de 'bōο- nō" 'de υυυυ ο. Ο naa tō' i ο 'na : Υυa muε 'ma "ju 'a ni' -tea' see.

⁷ 'Kaa -busan dinyυ -nυ 'tmυυε ba υυ 'na : "Ju -jea 'ken kpa 'de nya ο ka. Ao "nyī -a mu -a -je ο 'dba -wεε -kle' 'je -a 'kwa sie-.

⁸ -Wεε υυ kpυn ο -cεεn', υυ 'dbο, 'de υυ -sa οο' "ku 'bo -kle, υυ po ε 'kwla.

9 'De Sesi 'na : Aoa naa tɔ' i 'ee, ka -kle' jei 'je nyu -nu 'a -tu' nu ε- ? Ɔɔ muε jia', ɔ 'je -busan dinyu 'dba, -wεε ɔ 'je ɔɔ' -kle' dbonɔnyu jru' "nyı.

10 Wlu -crıa' -ta, ao seε 'dii nuu ? ε 'naa :

"Soukpo -gbu" ponyu pɔoa sun i ε, εmε -snεε
"soukpo -cεεn'- 'ɔn.

11 Dε Tu"bo nuα, εmε -nao. ε nmɔɔ -a 'di wɔn.

12 'Su, Suıfu-wı" 'a "jrujeun a -pɔn Sesi 'a kpuu -kɔ i, dε-nuε' uu 'je kan' 'mε -tu' ɔ pɔoa 'i ε, uu pu ɔɔ 'da. 'Kaa uuα pleea nyu ε, uu sıε ɔ 'mua- uu je mu.

'Bluajei 'a -dεınpɔ'

(Matıe 22.15-22 ; Luıktı 20.20-26)

13 Uu dboε Farıseu jru' ke Erodu 'a 'cε jru' 'de Sesi o, -wεε uu 'je ɔɔ' -cε" 'ε wlu 'a "kle -pee -gba' 'de uu 'je ɔ "kpei kpuun-.

14 Uu jia, uu 'na : Nyu dεtɔɔı, -a -juo ka -ma -tmua tɔ' -tu 'a 'su 'mε. Nyɔ jru' 'ɔ faun 'a nu -ɔn, dε-nuε' -maa' -gbun nyu 'a 'besun ja, 'kaa -ma tɔɔε nyu Kea 'a -jεblu 'a -cε" 'kpa. -Aa -teeε' -mi i nyu 'beεε' nyu 'je -dεınpɔ' -sa, nyu 'je ε 'bluajei Sesaa "nyı ? -A -sı -ae, -aee' -a -bo u -saa ?

15 'Kaa Sesi juo ka uu pɔoa "jri de 'mε, 'su ɔ 'na : Dεε-tı aoa -gba' 'ɔn wlu 'a "kle -pee ε- ? Ao ja 'ɔn 'weıjɔ due' kea' 'ın 'je ε 'je.

16 'Su uu jɔ 'weıjɔ due'. 'De Sesi -tee' uu pu i ɔ 'na : Nyɔ -ble "jru kpa" -nε ke 'nyı -crıa' -taa ? 'Su uu 'na : 'Bluajei Sesaa -o.

17 Sesi wlu uu pu -pee ɔ 'na : Dε -nıα Sesaa 'a dε, ao "nyı ε Sesaa, 'de dε -nıα Kea 'a dε, ao "nyı ε Kea o. 'Su dε ɔ 'tmua εε' tai' "maa uu pu 'mε.

'Mevn 'a "kunyıɔ' sɔn -tı
(Matie 22.23-33 ; Luıkı 20.27-40)

¹⁸ Sadiseen jrv' jıe 'de Sesi o. 'De see ε, Sadiseen-wi" 'na "kunyıɔ' sɔn-tı se tɔ' nı. Uv -teeε' Sesi i ka uv 'na :

¹⁹ Nyv detɔɔi, Moıstı 'crıε ke' -ne ɔ je -a -nyı", ε 'naa : -Bo "junmɔu due' 'ble 'nynɔ -wee ɔ ke v se "ju 'wlv 'de ɔ 'je 'mε ε, ɔɔ' "dei "duo -tıɔn" 'nynɔ -sia 'vɔn, ɔ ke v 'je "nynuu- 'wlv 'de ɔɔ' -feın' -mea -pee.

²⁰ 'Kaa -a -jeε de'dinmai -mε" 'sɔn. -Jɔ -saa "i 'blea 'nynɔ, ɔ se "ju 'wlv, ɔ je 'mε.

²¹ ɔɔ' -tıɔn" 'nynɔ -sia ɔɔ' "dei "duo v 'vɔn 'ε. 'Kaa ɔ ke v se "ju 'wlv -ke, ɔ je 'mε. De due' -ne mε -nυε taan -nɔ "jrii -ke.

²² Nyv -nıa -mε" 'sɔn v jıia 'kwa i ε, vva' due' koun -gbai' ke v se "ju 'wlv uv -wee' je 'mε. Uv -wee' 'wlv 'kmv kpııı-, -wee vmv 'mε -ke.

²³ -Sɔntı nyv a mua "kunyıɔ' sɔan' a, -wee nyv -mea -wee' 'jea 'kmv de ji ε, nyc v 'je "bli "ti -gbo' ε- ? Nyv -nıa -mε" 'sɔn -wee' 'ble v 'nynɔ 'vɔn.

²⁴ 'De Sesi 'na : Ka aoa "maa aoa' -ce" tai' ao se ε juo- ? Aoa' 'wɔn Kea 'a wlv -crıa' 'mii, 'de aoa' 'wɔn Kea 'a "ikmaa' 'dei ?

²⁵ 'Kε -ne -ceen'-, -bo nyv sɔn "kunyıɔ', -mε "nynunmai ke 'nynυkpae 'a ba "blıtıa' -kwe', 'kaa ka Kea 'a "soa-wı" nıa 'de javn 'di ε, 'ka vva mu nıa'.

²⁶ 'De de -nıa -ın -mε -wee -ın -sɔn "kunyıɔ' -tı' 'vɔn ε, de -crıa' 'de Moıstı 'a 'sbε 'di 'de "wi-gbau'o 'a -tı' 'vɔn, ao se ε 'dii nv duee' ? Kea wlvε Moıstı -pee ε 'naa : 'In nıε Ablaam 'a Kea, Isaaktı 'a Kea, Sakɔbv 'a Kea.

27 -Bo ε ni kan' a, -με Kea niε nyv -νια 'kmu 'a Kea -o, ε se 'μευν 'a Kea ni-. De ao -sia' "i -gblein' -wεε -εε tai' "maa aopv-, εμε -nao.

Κε'ε "jruojv

(Matie 22.34-40 ; Luiki 10.25-28)

28 -Ta vva 'tmvε ε, κε' wv-sai due' a poε doun" o. -Ta v 'jea kan' ka Sesi -sa -ti' vvvv -tee' v i wv ka -vovn' ka 'sv ε, v 'kpa v -pvn" -wεε v -tee' v i v 'na : Ke' -wee' "klein 'a "jruojv 'de ε- ?

29 'De Sesi 'na : Ke'ε "jruojv 'v "i-saa' -ne ka : -In -te' doun" Israε, -aa Tv"bo klaa" Kea 'a 'sv με -ni Tv"bo.

30 -In -kma -ma Tv"bo Kea 'a -ti' 'de -ma pεε -wee' o, 'de -ma -suu -wee' 'vn, 'de -ma tv' -wee' 'vn, 'de -ma 'kpv -wee' 'vn.

31 'De κε'ε 'svovn -ne ka : -In -kma -ma -ponyiv 'v -ti' ka -vn -kma -ma -ce" 'ε -ti' ε. Ke' -jea "i 'be -ε -jea κε' 'svovn -νια 'mva- -siv ε, ε se ni-.

32 'Demv κε' wv-sai "duo wlv 'vn 'de Sesi -pee v 'na : 'Ke ni -ceen'-, nyv detvvi, -vn -tmvε tv' -ti Tv"bo klaa" 'a 'sv -ni Kea, -kea'- jrv' se 'e de ni-.

33 Nyv 'je Kea 'a -ti' kma -o 'de vv' pεε -wee' "klein o, 'de vv' tv' -wee' "klein 'vn, 'de vv' 'kpv -wee' "klein 'vn, -wεε v 'je v -ponyiv 'v -ti' kma ka v kma vv' -ce" 'ε -ti' ε. ε "paa' ε je nmi "klein nyv a poa "jri vv "nyia Kea ke 'sraa- "klein nyv a -sa' vv "nyv ε -siv.

34 Sesi 'jea kan' ka v poa -ti' wvn o 'de tv' 'dinta' 'vn ε, v 'na : -In se Kea 'a tv"bo-kwlv o tεen-.

ε 'wlv a 'o mu ε, nyv -wee' a pleε vv' i -teea' 'me 'bode.

Nyɔ -ɔɔ "Ju Klisi ni ε- ?

(Matie 22.41-46 ; Luiki 20.41-44)

³⁵ -Ta Sesi a tɔɔa nyɔ de 'de Kea -gbu klaa" 'di ε, 'bomɔ ɔ -tee' ɔɔɔɔ de due' i, ɔ 'na : Ke nɔ -wɛɛ ke' wɔ-saɔn a 'daa- Kea 'a 'o-tei Dafidi 'a "ju ε- ?

³⁶ Dafidi mɔ 'ɔ -ce", Kea 'a -Suu po ɔ -je o ε, ɔ wlu' ka :

Tɔ"bo wluε 'ma Tɔ"bo -pee, ε 'naa : -In -te i 'de 'ma dianfɔ o mamaɔ 'in 'je -ma tɔnyɔ 'de -in bɔ -sɔn -tu".

³⁷ Dafidi mɔ'ɔ -ce" ε 'daa- Kea 'a 'o-tei Tɔ"bo. Ka ɔ nɔ ɔɔ' "ju nɔsɔn 'ja a- ?

Sesi -saa nyɔ fɛn' 'de ke' wɔ-saɔn 'a -ti' 'ɔn

(Matie 23.1-36 ; Luiki 20.45-47)

Sesi 'a wlu doin" o poa' a nɔε nyɔ -tuu" -kwea de 'tɔn.

³⁸ Nyɔ ɔɔ tɔɔa de, ɔ wluε ɔɔɔɔ -pee ɔ 'na : Ao -tu" aɔa' -ce" 'ε -ti' 'de ke' wɔ-saɔn 'a -ti' 'ɔn. -In -paa "bai -tɔɔn 'ɔn -wɛɛ -in -na i 'de nyɔ -wee' po -ɔn 'jewlu o "kpaε' woi εmε ɔɔa -pɔn.

³⁹ "Kpa-ti klaε" -nɔa Kea -gbi 'dii o, -tein 'dɔε -nɔa -kɔ' -sɔn i mɔ ɔɔɔɔ a -pɔn i.

⁴⁰ ɔɔa -sa' -tɔɔn" nɔnyɔkpaε' dɔ 'kwa i. 'Kaa ɔɔa 'jeε nyɔ 'srε i pɔɔa' 'a "dia, baewlu "tiε ɔɔɔɔ wɔn 'di foo' 'ɔn. 'De εε' -ti' 'ɔn ε, ɔɔa' 'pee a mɔε "ikmaa'.

-Tɔɔn" 'nyɔ ɔ nɔa" wɛi' jɔ-

(Luiki 21.1-4)

⁴¹ Sesi -kɔa' nyɔ de tɔɔa' 'sɔ ε, ɔ -tee i 'bo 'wɛ- 'di podε -pɔn", -wɛɛ ka nyɔ a nɔa 'e 'wɛi pɔsɔn ɔɔ -gbɔn' ε ja. "Wliεjeɔn 'a -ta -tuu" a pɔε 'e 'wɛi -tuu".

⁴² 'Bomɔ -tion" nynɔkpao' due' -sea' de 'ble jii-,
-wee v po 'e 'weijɔ mu" 'soon, -bo ɪ bee o -wee ɪ
nu -suujɔ 'ɔ tɔo 'a tɔo.

⁴³ 'Sv Sesi 'da ɔɔ' klai" nynuu ɔ 'na : 'Ma 'tmvɛ
aopv tɔ' -ti, -tion" nynɔkpao' nuɔ" a 'dba -ta, de
v poa 'e 'wei 'dipode 'di ε, ε -tiei", ε je de sv -wee'
"klein poa 'e -sii,

⁴⁴ de-nvɛ' 'wei -siia vvvv i ε, umv sv po 'e, 'kaa
vmv se de jre' 'ble va' nuɔ" wei' jo- v -tea' -kwli"
ε, εme v to 'e.

13

Sesi 'tmvɛ Kea -gbu klaa" 'a "jei -gba' -ti (*Matie 24.1-2 ; Luiki 21.5-6*)

¹ -Ta Sesi a 'wlvɔ 'de Kea -gbu klaa" 'di ɔɔ "sia
"kpaɛ' ε, ɔɔ' klai" nynuu 'a due' wlv ɔ -pee, ɔ 'na
: 'Ma detɔɔi, -gbun 'nɔ, "soikpi -ɪ poa -gbu" klaa"
-ni -in -gbun ɪa' "jriinmɔsvn ja kea' !

² 'Sv Sesi 'na : -Ma -je -gbi" klae" -ni 'mεε, ɪ
-wee' a mve blua' ɪa' "sou se "sou "kpei siei.

'kmv 'a -kwe-ti (*Matie 24.3-14 ; Luiki 21.7-19*)

³ -Wee ɔ 'ja 'e olifie crv "kpei, ɔ -tei 'de ɔ to Kea
-gbu klaa" "jua 'i. 'Sv Piei o, Saki o, San o, Ancre,
blɔ "jru -pvn", -wee sv -tee' ɔ i, sv 'na :

⁴ -In -tmv' -avn ke blaa nɔ" -mɪ 'a di tu 'je nvv
ε-, de -jee -to ka ɪa mua 'o nynia' a- ?

⁵ 'Sv Sesi -tee vvvv 'tmva' -pvn", ɔ 'na : Ao -tu"
aoa' -ce" 'ε -ti' nyɔ jɔɔ' je ao 'srɛ ipoo-.

⁶ Nyv -tuu" a mve 'ma 'nynɪ "jru -tea' sv 'je ji,
vva' jɔɔ' 'e nv : 'Mɔ -ni Kea 'a 'o -tei, 'mɔ -ni Kea

'a 'o -tei. 'Kamɔ ʊba mu nʊa' 'sʊ ʊʊ 'je nyʊ -tuu" 'srɛ ipoo-.

⁷ -Bo aoa sea tʊ 'a 'nynɪ 'wɔn o, -bo aoa sea tʊ 'a -cruɛn" 'wɔn o, dɛ 'bo ao 'dii waa. ɛɛ' dɛ tʊ 'je nʊʊɛ- -o see. 'Kaa -mɛ se 'blʊa 'a -kwɛ- nɔ" nɪ ke.

⁸ nyɔɔ 'ɔ kɛ jɾʊ' a muɛ ʊʊ -ponyɔɔ o -foan', 'blʊa 'a blo' wɔn jɾɛ' ɛ muɛ ɛ -poblʊa o -foan'. 'Blʊa-a muɛ crɛa' dɪ 'mii, 'muɛ- ɛ muɛ jia'. Ka 'i-saa -gbaan -di a kɾʊn a 'nynɔkɾao' -kwɪʊ ɛ, 'ka ɪa mu nyʊ -kwɪʊ kɾʊn 'a.

⁹ 'Kaa aopʊ mɔ ɛ, ao -tu" aoa' -cɛ" 'ɛ -tɪ'. Nyʊ a muɛ ao "kuan poa' 'de 'pee 'wɪʊ -gbi 'dii. Nyʊ a muɛ ao blaa' 'de 'jrui 'kɪʊn-gbi 'dii. Dɛ ao ke 'ma na 'de ɛɛ' -tɪ' 'ʊn ɛ, aoa muɛ 'blʊajɛʊn ke tʊ"bo -wi" 'juɔɪ mua' -wɛɛ ao 'je 'ma -tɪ' 'a -ta 'jɛʊn nɪ-.

¹⁰ 'Kaa -pɔɪa" -tɪ 'je 'tmʊʊɛ -o tɛɪn" 'de nyɔɔ 'ɔ kɛ -wee' -pee.

¹¹ 'De -bo nyɔ nyna aopʊ- i -wɛɛ ɔ 'je ao 'pee 'ʊn kɾa a, ao 'bo dɛ ao 'jea 'tmʊ 'a -sɔɔn -tu" ɛ. -Bo ao nynɪ 'e ɛ, -mɛ dɛ -ɛɛ mua aopʊ 'ʊn jia' a, ao 'tmʊɛ. Dɛ aoa mua 'tmʊa' ɛ se 'de aoa' -cɛ" 'ʊn 'wɪʊ, 'de Kea 'a -Suu 'ʊn 'de ɛ 'je 'wɪʊ.

¹² Nyʊ jɾʊ' a muɛ ʊʊa' -cɛ" 'kɾa 'a de'di 'de toa' -wɛɛ nyʊ 'je ʊʊpʊ 'dba. 'Ka "nynuu- "bo -wi" a mu ʊʊa' "nynuu- nʊa' -ke. "Nynuu- jɾʊ' a muɛ ʊʊpʊ "bo -wi" o -foan' -ke, ʊʊ 'je ʊʊpʊ 'dba.

¹³ Dɛ ao nɪa 'ma 'cɛ 'de ɛɛ' -tɪ' 'ʊn ɛ, nyʊ -wee' "klein a muɛ aopʊ 'ʊn 'nyɛa'. 'Kaa nyɔ -ɔ sea "jrui -jei" -saa mamaʊ, -wɛɛ -ɔ mua -ɔ nynɪa, ɔmɔ -je 'pʊ.

Nyʊ stɪn'- kɾʊʊndɪ

(Matie 24.15-28 ; Luikɪ 21.20-24)

14 -Bo ao 'je desavn 'a ma" -εε kpuvn a nyv stavn'-, -wεε ε -te -ta ε sea "i kvn ε, -mε nyv -ov -sroa' 'e 'sβε 'dii 'wvn ε 'mii-. 'Sv -mε nyv -nva 'de Suide ple sv 'je cru 'dii mu.

15 Nyv -wlvα o -gbein" -wεε -o mua "kpaε, -mε o 'bo 'de jie o 'bo ov 'bleedu 'vn "duo -ko i -pven'.

16 'De nyv -ov mua 'de -kle nva', o 'bo de "biie, o 'bo ov 'vnpaadv 'vn "dua' muε.

17 'Nynvkvae' -a mua "kwli 'blea' ke -jv -vva mua "nyvu- -kwlv" 'blea' 'de εε' nō" tu 'di ε, -wi" -mv a muε vva' -ce" wvn 'jea' !

18 Ao bae Kea -wεε va' dv tu 'bo nvve dee' 'a ji nō",

19 δε-νυε' 'kle -a mua jia' 'de εε' nō" tu 'di ε, εε muε "ikmaa' ε 'je 'kle -wee' -sii. Δε -wlvα 'de 'blva 'a -gbvov -tee nō" o, -ta Kea nva dv -wee' "klein ε, -wεε -ε -jεεα kaanv ε, nyv se εε' 'kle tu 'je ke due' 'de nyv se ε 'βεε- o 'je ε 'kle jre' "i poo- 'de nya.

20 -Bo Tv"bo se va' 'wv tu "i "kvvan- 'de ε, -mε nyv jrv' se 'pvi. 'Kaa nyv ε 'da -wεε -sv -jea εε' nyv nv ε, 'de vva' -tv' 'vn mv ε "kvvan- va' 'wv tu "i.

21 -Bo nyv jrv' wlv 'de ao -pee ka o 'na : Ao -gbvn 'nō, Kea 'a 'o -tei nvε -ta, 'de o nvε 'nō, ao 'bo ε tv' 'vn 'jee,

22 δε-νυε' nyv -vva -daa' vva' -ce" Kea 'a 'o -tevn ke wlv 'kwajaaavn a muε jia'. Vva muε jrii' klae" klae nva' -v -βεε' mv 'de- -v -je nyv -vva naa Kea 'a -jei" ka -covn' ka 'a "jru -jei" -saa.

23 Aovv- mv ε, ao -tv" aov' -ce" 'ε -tv'. 'In sie nō" nya 'vn je ao dv -nva 'mva 'a -tv' 'tmvv-, -wεε ao 'ji juo-.

nyio 'o "Ju 'a dejisvn

(Matie 24.29-31 ; Luiki 21.25-28)

²⁴ Εε' noi" ε, -bo 'kle 'wlv 'o -jei" ε, 'jrv a muε
"jri "mua', 'cv se fain 'bode.

²⁵ Cv-svn a muε "jei 'wlv'a ι 'je blu, -wεε
"ikmadι -nιa 'e javn 'di 'je i -suua'- -wεε ι 'je -teiv
'wlv.

²⁶ -Wεε nyv 'je nyio 'o "Ju "jriε- 'jee-, o 'je ji 'bo
bue" "kpei, o ke o' "ikmaa' ke o' 'nyv 'wlv'a ke-.

²⁷ O muε o' "soa-wi" dboa' 'de 'blva 'a 'fo
-nyiiε -wee' o, -wεε υv 'je nyv Kea -sa 'o "jrui
'kvn-, δε -mua' -ε -jεεa -ta 'blva- ke javn "tia a.

²⁸ De ti a tōa nyv ε, ao sie "jriε- o : -Bo ti 'a
'dae a sea tō ε ι 'je wiv dee -tuu" -ε -o. -Mε ka
-kua" sea o tεεv- ao juε.

²⁹ 'Kamō -bo aoa sea dt -nιa 'mva- i 'je ιa sea
nvε ε, -mε ka nyio 'o "ju 'a ji nō" "kvan- i -wεε
o nιa 'o -gbεiv" -jei" ε, ao 'jv juo -ke.

³⁰ 'Ma 'tmvε aov tō' -tι : Nyv -nιa 'kmv kaan
'a jrv' se 'mei dt -nιa 'mva- 'je nyv.

³¹ Javn ke 'blva- a muε -sia', 'kaa 'ma wlv se -siv
'nō 'kmv.

Kea due' kovn -gbai' mε -juo 'blva 'a -kwε- nō"

(Matie 24.36-44)

³² Nyv se εε' 'wι ke εε' nō" juo, Kea 'a "soa-wi"
-nιa 'de javn 'di foo" 'sv se ε juo-, Kea 'a "Ju 'a -cε"
'kpa se ε juo-, Kea due' kovn -gbai' mε -juo ε.

³³ Ao 'bo i "maεεε ao -tu" aoa' -cε" 'ε -tι', δε-nvε'
nō" -ε 'di εε' δε tu a mua nvva' ao seε juo-.

³⁴ Ka -gbu" jei 'a 'dva' mua' nιa, 'ka εε mu nιa'.
O sie o' -gbu" o' dbonvnyv o, o -gble' ε vvvv dbo
"jrui due 'due, -wεε o 'tmv- -gbu" ifuoi o 'na : -In
-te "jriε- "i.

³⁵ Ao -te "jriε- "i 'ja, dε-nυε' nɔ" -gbu" jei 'jea de ji ε, ao se ε juo-. Ε 'beeε' ε 'je -kwie" ka nι-, ε 'je -too' -kwea nι-, ε 'je sɔn" 'a -sro' nɔ" nι-, ε 'je -klae" pεεn nι-.

³⁶ Ao -tu" aoa' -ce" 'ε -tι', ao je "nyɔ' nι -wεε ɔɔ' dejia' je aopu "jru -tiie'-.

³⁷ Dε 'ma 'tmυa aopu- -ta, 'ma 'tmυε 'de nyu -wee" "klein -pee : Ao -te "jriε- "i !

14

"Jrujevun-wi" a pa Sesi 'a jaa"

(Matie 26.1-5 ; Luiki 22.1-2 ; San 11.45-53)

¹ Kɔɔnkwlɑ' 'wɔb -kɔ ke -kɔ' jrε' nyu a 'daa-di'pεn -sea' -pun" 'a -kɔ' ke ιɑ' 'wɪ siε 'sɔɔn. 'Sυ 'sraa -saun 'a klae" ke ke' wɔ-saun a -pɔn Sesi 'a kpun -kɔ i 'srε 'ɔn, -wεε υυ 'je ɔ 'dba.

² Υυ 'tmυεε ba υυ 'na : -A -bo ε nυε 'bo -kɔ' -sɔn -wεε -kli je 'kpa.

"Nynɔkpao' due' "cniie -dai'klɔni "i 'de Sesi "jru

(Matie 26.6-13 ; San 12.1-8)

³ Sesi nιε 'o Betani, 'de -tee' dii Simɔ o -gbu". -Ta ɔ -teea i ɔ nιɑ dε dia' a, "junynɔkpao' due' pa -gbu". U 'bleε kmaa -dai'klɔni 'ɔ -sooε due'. Εε' -sooε tu ε, "sou 'dɔε -nυε' -εε 'nynι nι albatrι. -Dai'klɔni -nιɑ 'e ε 'di ε, εε' 'nynι -nι naadι. ε ke dε jrε' se o bee-, εε' sɔɔn' kma'. U cιεn -cun" "wɔin, -wεε υυ 'cnii ε "i 'bo Sesi "jru.

⁴ Nyu -nιɑ 'e -gbu" 'di 'a jrυ' 'kpa 'cεn υυ 'na : Dε -ble -dai'klɔ -nε -mε 'ε i dooa' kan' a- ?

⁵ 'De -mε 'kamɔ nyu 'beeε' nyu 'je ε ple 'wei 'a kwla mεεo". -Wεε nyu 'je ε nιɑ" nyu "nyι. 'Sυ υυɑ -ce' "junynɔkpao' -nυ "bli.

⁶ 'Su Sesi wlu' o 'na : Ao 'wlv v -pun". Dεε -ti aoa kpun v -kwlv ε- ? Dε v nva 'de 'ma -ti' 'bn ε, ε nmō 'i, ε nιε 'ma "jrīi nυ ka-,

⁷ dε-nυε' ao ke nua" nyv -wi" a muε i -tea' 'wι -wee' 'di. -Sontι ao nιε "i ε, ao 'beεε' ao 'je vυpv 'dōe "jrīi nυ, 'kaa 'mō ke ao se i -tei 'de 'wι -wee' 'di.

⁸ Dε v 'bεεa kwa i εmε v nva 'o. U 'wla 'bn -dai'klo "jrū -wε-. U sιε 'ma inmae nō" nya, v je 'bn -pεε.

⁹ 'Ma 'tmυε aopv tō' -ti : -ta "o -ta nyv a mua -pōia" wlu 'tmva' 'de 'blva- "kpei ε, nyv a muε "junynōkpao' -nυ 'a -ti' -kwlv o poa', dε v nva nyv 'je ε 'tmυ.

Suida -nιεi" o 'je Sesi ple

(Matie 26.14-16 ; Luikι 22.3-6)

¹⁰ Suida Isikario, -o -nua 'e klai" nynuu -nua -puue 'jō 'sōōn "klu, muε 'de 'sraa -saōn 'a klae" -wi" o, o 'na o 'je Sesi ple 'de vυpv 'kwa.

¹¹ Uv 'wōan wlu -nε 'de Suida 'wōn ε, ε 'bleε vυpv 'a 'mva-. Uv cεn wlu -tie", vυ 'na vυ 'je o 'wei "nyι. 'Su Suida a -pōn Sesi 'a kpun -kō i -wεε o 'je o 'de vυpv 'kwa -tu".

Sesi ke oō' klai" nynuu diε oō' de'boōdiide

(Matie 26.17-25 ; Luikι 22.7-14, 21-23 ; San 13.21-30)

¹² -Di'pēn -sea' -pun" εε' -kō'ō "i-saawι o ε, vva a -saa' 'blae-tōe -sraa -wεε vva -tu" kvōnkwlā' 'wlv -kō. Εε' 'wι tu 'di ε, Sesi 'a klai" nynuu -tee' o i vυ 'na : -Ta -ιn -nιi" -a -je -ma -kō' diide pii ε- ?

¹³ 'Bomō Sesi dboo vva' 'sōōn, 'de o 'na : Ao mu 'e -kwlv. Ao ke "ju due' -a -mu -gbvvan' o 'e "nibi "kpei po-. Ao bla 'bo o 'de.

14 -Gbu" ɔɔ mua 'di paa' a, ao 'tmɔv ɛɛ' jei ao 'na : -Aa dɛtɔɔi 'naa : -Gbu" 'a wɔn -jɛwɛ- -ɛ 'di 'ɪn ke 'ma klai" nynuu 'je -kɔ' diidɛ dii ɛ- ?

15 'Sv ɔɔ muɛ ao -gbu" 'a wɔn klaa" due' -nɪa 'e "jei tɔɔa'. Dɪ -wee' pɔɔɛ kpɔi" 'de ɛ 'di sese. 'Demɔ ao 'je -aa diidi pii-.

16 Klai" nynuu mua 'de -kwɔ ɛ, vɔ jɛɛ dɪ -wee' 'mɛ ka Sesi "sia ɪa' 'nynɪ ɛ, -wɛɛ vɔ pi -kɔ 'ɔ diidi.

17 -Fli 'wlaa 'sv, Sesi ke ɔɔ' klai" nynuu -nɪa -puue 'jɔ 'sɔɔn -wee' ji'.

18 -Ta vɔ nɪa dɛ dia' a, Sesi 'na : 'Ma 'tmɔvɛ aɔpɔ tɔ' -tɪ, aɔa' due' -ɔ -ke 'ma pɔa sɔn -tadue -ta a, ɔɔ muɛ 'vɔn plea'.

19 Klai" nynuu -wee' "kaɛɛ "jrii, vɔa -tee' ɔ i due 'due vɔ 'na : ɛ se 'mɔ nɪ 'de ! -Aee' 'mɔ -o ?

20 'De Sesi 'na : Ao -nɪa -puue 'jɔ 'sɔɔn ɛ, aɔa' due' -ɔ -ke 'ɪn nɪa -di'pɛn 'smaa' -ta -due -ta -o.

21 Tɔ' -o, 'dɛ -crɪa' 'de nyɔ 'ɔ "Ju 'a 'mɛ -tɪ 'vɔn 'je 'o nynia' -cɛɛn'-, 'kaa nyɔ -ɔɔ mua ɔ 'e toa' a, ɛ nɪɛ "nmia-tɪ -o 'de ɔɔ' jei tu 'a -tɪ' 'vɔn ! ɔɔ' se 'kmɔ ji "paa' 'de-.

22 -Ta vɔ nɪa dɛ dia' a, Sesi "due -di'pɛn 'vɔn, ɔ pɔɛ ɛɛ' Kea 'sɛ- -wɛɛ ɔ cɪɛn ɛ -tie" ɔ "nynɪ ɛ ɔɔ' klai" nynuu, 'de ɔ 'na : Ao "duo ɛ 'vɔn, ao 'je ɛ di, ɛ nɪɛ 'ma ku -o.

23 -Wɛɛ ɔ "duo nmɔ -saan 'a "pɛ 'vɔn, ɔ pɔ Kea 'sɛ-. 'De ɔ "nynɪ ɛ vɔpɔ, -wɛɛ vɔ -wee' "klein 'nɛɛ.

24 'De Sesi wlu vɔpɔ -pee ɔ 'na : ɛ -nɛ nɪɛ 'ma nymɔ -o, dbɛɛdɛ 'ɛ nymɔ -ɛ -wla i nyɔ -tuu" 'a -tɪ' ɛ.

25 'Ma 'tmɔv aɔpɔ tɔ' -tɪ, 'ɪn se nmɔ -saan 'nai 'bode mamav 'sv 'ɪn 'je ɛɛ' dee' -nɛ 'na 'de Kea 'a kɛɛma' -kwɔ 'di.

26 Ε 'włba 'm̄ba- a, ῡυ -k̄o' Kea 'a 'nynu 'i 'b̄ēdu blea' -w̄eε ῡυ mu 'de olif̄t-c̄ru "kpei.

*Sesi 'tm̄ve Pīei 'a ɔɔ' w̄ɔn -sa -t̄i
(Matie 26.31-35 ; Luikı 22.31-34 ; San 13.36-38)*

27 Ῡυ n̄ynia 'e c̄ru "kpei 's̄u ε, Sesi w̄lu' 'de ɔɔ' klai" n̄ynuu -pee ɔ 'na : Ao -wee' "klein a muε 'ɔn 'b̄ōa', 'kam̄ɔ w̄lu -c̄rūa' 'de 'ma -t̄i' 'ɔn 'da, ε 'na : 'Ma muε n̄ɔ" d̄ı 'dei -tei 'dbaa', -w̄eε 'blae -wee' 'je d̄ı 'mii -gbaa.

28 'De -bo 'ɔn s̄ɔn "kunȳɔ' ε, 'ma muε ao "jūɔi -sia' 'ɔn 'je 'de Galile mu.

29 'S̄u Pīei 'na : -Bo nȳu -wee' 'b̄o -ɔn m̄ɔ 'de ε, 'm̄ɔ se -ɔn 'b̄ɔi.

30 Sesi 'na : 'Ma 'tm̄v̄e -ɔn t̄ɔ' -t̄i, 'de "m̄av' 'w̄ı 'di -s̄ıan a, n̄ɔ" -t̄i s̄ɔn" 'je -s̄ro' k̄pe 's̄ɔn ε, -ma muε 'ɔn w̄ɔn -sa 'a k̄pe taan.

31 'Kaa Pīei 'nye ε "kpei ke'w̄le ɔ 'na : -Bo -ɔn -ke 'ma -a -je 'm̄ε -tadue m̄ɔ 'de ε, 'ɔn se ε 'b̄eε- 'ɔn 'je -ɔn w̄ɔn -sa 'n̄ɔ 'km̄v̄. 'Kam̄ɔ klai" n̄ynuu -sia 'o -wee' "klein 'da -ke.

*Sesi baε Kea 'de S̄esemane
(Matie 26.36-46 ; Luikı 22.39-46)*

32 Ῡυ 'w̄łba 'm̄ba- ῡυ n̄ynia -ta nȳu a 'daa- S̄esemane ε, Sesi 'tm̄v̄ ɔɔ' klai" n̄ynuu ɔ 'na : Ao -te i -ta, 'ma muε baεa'.

33 -W̄eε ɔ "duo Pīei ke San ke Saktı 'ɔn. -W̄eε ɔ ke ῡυ 'k̄ı̄n- 'o n̄ya d̄ε-s̄aan"- 's̄u d̄ε -teε ɔɔ' 'dii waa' -p̄ɔn", ɔɔ' p̄eε c̄en m̄l̄eun".

34 'De ɔ w̄lu ῡῡυ -pee ɔ 'na : 'ɔn "kaεε 'jrii "k̄ı̄k̄ı. 'Ma p̄eε -s̄iε' s̄ro ε e 'm̄εεa' j̄εε-. Ao s̄iε -ta ao 'je "j̄riε- "i -te.

35 -Wεε ɔ 'kpa'a' 'de nya de-saan" ka, ɔ tba "jua-i 'bo 'blu, ɔ bae Kea -bo ε se ε 'bεε- ε 'je ɔ kuiwɔn 'je nɔ" -nε o tεεn.

36 ɔ 'na : 'In "Bo, ε 'bεε- de -wee' 'mε, ε tεεn 'ɔn 'kle 'je nɔ" -nε o. 'Kaa 'ma 'tɔn nɔ-ti 'bo nɔbε, εε' -nɔ mε -je nɔbε-.

37 ɔɔ jia de -mε ɔ jεε klai" nynuu "nyɔ'. 'Sɔ ɔ 'na : Simɔ Piei, -ma -mɔɔ' ? -In se ε 'bεε- -ɔn -je "nyɔ' mε i kpɔɔn kpe due' -wee' - ?

38 Ao -te "jriε- "i, ao bae Kea -wεε ao je de-saɔn 'di blu. Nyɔtɔ' -teε 'dɔe nɔa 'a kein"ke, 'kaa 'bluku se 'e 'de i ku-.

39 -Wεε ɔ tεεn o ke'wle, ɔ po bae wlu due' -nε.

40 -Ta ɔɔ jia de -mε ɔ jεε ɔɔ' klai" nynuu "nyɔ' ke'wle, de-nɔe' ɔɔa' "jri kɔe kwa. 'Sɔ de ɔɔ 'je ɔ -pee 'tɔɔ, ε se nɔ-.

41 ɔ jia de kpe taan -nε ε, ɔ 'na : Ao -teε i ke aoa jea 'mɔɔ ? ε sie kan' ! Nɔ" nyini' -wε-. Ao -gbɔn 'nɔ, nyɔ' ɔ "Ju a jie 'de de-saɔnɔɔn 'kwa -tuu" 'a.

42 Ao sɔn 'ɔn, -a -je mu ! "Ju plea' 'ɔn, ɔ ka -ta !

Sesi kpɔɔn 'ε

(Mati 26.47-56 ; Luiki 22.47-53 ; San 18.3-12)

43 Sesi sie wlua' 'sɔ Suida -ɔ -tuu" a klai" nynuu -puue 'jɔ 'sɔɔn je i "si. ɔ ke nyɔ -tuu" ji' -ɔɔ -ble -cɔn ke tu tii ke. 'Sraa -saɔn klae" ke ke' wɔ-saɔn ke nyɔ-cɔn' -wi" -dɔɔ' ɔɔɔɔ -wεε ɔɔ 'je Sesi kpɔɔn.

44 Suida -ɔ plea Sesi ε, ɔ tɔɔ nyɔ -ke ɔ jia de jre' -bo ɔ nɔ -wεε ɔɔ 'je Sesi "jriε o sie, ɔ 'na : "Ju 'ma mua -kwli" -gblea' 'teɔ ε, ɔmɔ -nao. Ao kpɔn ɔ -bo aoa se ɔ kpa 'ja a, -mε ao sie ɔ "jriε- o !

45 Suida nynia, ɔ 'kpa Sesi -pɔn" ɔ 'na : 'Ma de-tɔɔ ! 'Sɔ ɔ blu ɔ "kpei ɔ -gblee ɔ -kwli".

46 Nyɔ -sia 'o 'wla 'e Sesi "kpei, ɔɔ kpɔn 'o.

47 'Sv ɔɔ' klai" nynuu -nɪa 'mɒa 'a due' -sa ɔɔ' -cnɛ kpɪa', ɔ pooɛ 'sraa -sai klaa' 'a dɒɒvɪ, ɔ cɛn ɔ doun" "jru.

48 Sesi "dua wlu 'ɒn 'de nyɒ -jiɔ' kɒɒan' -pee ɔ 'na : Ao 'bleɛ -cni ke tu tii -wɛɛ aɔa ji 'ɒn kɒɒan', ɛ -kɔ' -na 'ɪn nɪɛ "ku 'dbai -o.

49 'Wɪ -wee' "klein 'di 'ɪn ke aɔ nɪɛ -tadue, 'ma jea aɔ dɛ tɔɔ 'de Kea -gbu klaa' 'di, aɔ se 'ɒn kɒɒn 'bo -mɔ. 'Kaa ɛ nɒɛ' kaan -wɛɛ Kea 'a wlu -cɪɪa' 'je 'o nyɪ.

50 ɔ 'da kan' 'sv klai" nynuu -wee' 'wlv ɔ 'de 'mɛ, ɒɒ -wee' 'kɒɒa 'kwɪ 'dii.

51 -Kooa" i -tɔɔ due' -ɔ -wɪa tae' plu 'a 'sv "kpei, mɔ -bla 'o Sesi 'de. Nyɒ a ji ɔ kɒɒn 'a -ke 'sv ɛ,

52 ɔ nyɪa tae' kui ɔɔ' "kpaan 'kpa 'kwɪa.

Sesi 'de -gbajeɒn klae" "juɔi

(Matie 26.57-68 ; Luiki 22.54-55, 63-71 ; San 18.13-14, 19-24)

53 ɒɒ kpa Sesi 'de 'sraa -saɒn klae" "juɔi. 'Bomɔ 'sraa -saɒn 'a klae" -wee' -ke nyɒ-cɔɪn' -wi" ke ke' wɔ-saɒn -wee' 'kuɪɛn "jrui.

54 Piɛi a bla Sesi ɒɒ -kɔ ɔ i mamaɒ 'sv ɔ ke ɔ je 'e 'sraa -sai klaa" ɔ -gbu" pa. 'Bomɔ ɔ -te i 'de "soa-wi" "klu, -wee ɔɔ 'wooa nɛ.

55 'Sraa -saɒn 'a "jrueɒn ke -gbajeɒn -wee' -kuɪan' "jrui a -pɔn ɒɒ 'je Sesi -ti' "kpei bla -wee ɒɒ 'je ɔɔ' 'mɛ -ti wlu "kpei 'bɛɛ-. 'Kaa ɒɒ se dɛ jrɛ' 'je.

56 Nyɒ -tuu"-tuu a -tuu" ɛ Sesi sɪ -ti "kpei-, 'kaa ɒɒa' 'sv 'a wlu 'a kɒɒn ba.

57 'Bomɔ ɒɒa' jrɒ' sɔn 'ɒn, -wee ɒɒ 'nɒɔ sɪ -ti -nɛ "kpei- ɒɒ 'na :

58 -A -wɔn ɔɔ' wlu 'mɛ. ɔ 'na : 'Ma muɛ Kea -gbu klaa" nyio poa -ta "jei- gbaa', -wee 'de 'wɔ taan 'di ɛ, 'ın 'je ɛɛ' -je nyio 'ɔ sɔn sea 'i bla po.

59 'Kaa 'bo -mɛ "kpei ke'wɛ ɛ, ɔɔɔ a' wlu 'a kpɔn ba.

60 'Bomɔ 'sraa -sai klaa" sɔɔn 'ɔn 'de nyɔ -wee' "klein "juɔi, ɔ -tee' Sesi i, ɔ 'na : Dɔ -tia ka nyɔ -nɔ a bla -ɔn "kpei -ta -ın se ɛ 'bɛɛ- -ın -je dɛ jre' "kpei -sa mɔ -wee' 'sɔɔ ?

61 'Kaa Sesi se dɛ jre' 'tmɔ. 'Sɔ 'sraa -sai klaa" -sa de ɔ -tee' ɔ i, ɔ 'na : -In -nɛ Klist "diwan Kea 'a 'o -te ju -oo ?

62 'De Sesi 'na : Kɔn, ɛmɛ 'ın nɔ-. 'Bo -mɛ 'de ɛ, aoa muɛ nyio 'ɔ "Ju 'jea', ɔ 'je i -te 'de "ikma Kea 'a dianfɔ o. Aoa muɛ ɔ "jriɛ- 'jeea' ke'wɛ ɔ 'e de ji 'de javn -kwɔɔ 'bo bue" "kpei.

63 'Sɔ 'sraa -sai klaa" 'faɛɛ ɔɔ' 'ɔnpaadɔ i, 'de ɔ 'na : Dɛ -ɛɛ -tɔ' 'a -ta 'jeɔn jrv' -aa -pɔn i ke'wɛ ɛ- ?

64 Ka ɔ toa Kea wɔn o aoa' -cɛ" 'kpa 'jee ɛ -wɛ-, ka aoa naa tɔ' i ɛ- ?

Uɔ -wee' "klein cɛn ɔ wɔn "kpei ɔɔ 'na : ɔ 'je 'mɛ -o !

65 Uɔa' jrv' -te ɔ tɔn "jri wlaan' -pɔn". Uɔ blɔ dɛ "jri, -wee ɔɔ tɔɔ kpiin', 'de ɔɔ 'na : -ɔ nɔ kan' a- ? -In -si" ɔɔ' 'nyɔn ! -Wɛɛ "soa-wi" po ɔ 'kpi doin" i.

Piei -sa Sesi wɔn

(Matie 26.69-75 ; Luikı 22.56-62 ; San 18.15-18, 25-27)

66 -Ta Piei nɔa 'e -gbein" -sɔin ɛ, 'bomɔ 'sraa -sai klaa' 'a dɔnɔnɔnɔkpao' due' ji.

⁶⁷ U jεε Pιei nε 'wooa'. U -gbun o ja 'pepe 'su u 'na : -Mo -no, -in -ke Sesi -wluα Nasareti -ta na' -ke.

⁶⁸ 'Kaa Pιei- -too' o 'na : 'In se o juo- 'de ! De aa 'tmua 'maa 'wαen 'mii. O 'da kan' 'su o 'wlu 'o -gbεin" 'mε, o "sie "kpae' 'su "sun -sro'.

⁶⁹ Dbonunynokpao' 'jee o "jriε- ke'wλε, u wluε nyu -nιa 'de u -pun" -pee, u 'na : "Ju -no, uba' due' -o. 'Su Pιei 'na : 'In se o juo-.

⁷⁰ E fαan 'o mu -paii- ka 'su, nyu -nιa 'mua- wluε Pιei -pee ub 'na : To' -o, -in -nιε nyu -nu 'a due' -o -cεen'-, de-nuε' -in -nιε Galilei -o -ke.

⁷¹ 'Su Pιei -tee -sneεa' -pun", o bla', o 'na : -Bo 'in 'tmu si ε, Kea nu 'un de "jrii. "Ju aoa "sia 'nyu 'mua-, 'in se o juo- -cεen'-.

⁷² E "si 'de o 'wαn mε 'su sun" 'a kpe 'sααn -ne je -sro'. 'Su Pιei po ε de Sesi 'tmua -kwlu o, o wlu' ka : no" -ti sun" 'je -sro' kpe 'sααn ε, -ma muε wluα' kpe taan -in -je nu -in se 'un juo-. O naa ε to' "kpei 'su o -tee -fin" 'a -pun".

15

Sesi 'de Pilati "juo

(Matie 27.1-2, 11-14 ; Luiki 23.1-5 ; San 18.28-38)

¹ -Son' -sian' -klae" pεen, 'sraa -saun 'a klae" o, nyu-cαun' -wi" o, ke' wα-saun o, -gbajeun 'kuen "jrui -wεe ub po wlu -tadue. Ub -koa' Sesi saan' 'su, ub kpα' -wεe ub "nyu o Pilati.

² Pilati -tee' o i o 'na : -In -nιε Suifu-wi" 'a 'Beo -oo ? -wεe Sesi 'na : E mε -in -tmua 'o.

³ 'Sraa -saun 'a klae" -tu" o si -ti -tuu"-tuu "kpei-.

4 -Wεε Pilatı -tee' ɔ i ke'wle ɔ 'na : -In se 'bεε-
-ın -je wluu- ? -Maa' 'je dı "klein ɔba -tu" a -ın
"kpei- -taa ?

5 'Kaa Sesi se de jrε' 'tmɔ 'bode. -Mε εε' de tu
"maa Pilatı tai'.

*Sesi 'a 'mε -tı 'a wlu 'bεε'
(Matie 27.15-26 ; Luiki 23.13-25 ; San 18.39-
19.16)*

6 'De -kɔ' "o -kɔ' -sɔn ε, Pilatı a "siie -kaso 'dii
due' i, -jɔ nyɔ -kwea de nıai" ε.

7 'De "ju due' -nı -kaso 'di. ɔɔ' 'nyntı -nı
Barabası. ɔ ke ɔ "dei-wi" -toa 'blɔajei wɔn o -wεε
-ɔɔ -dba "ku -kli 'a 'kpa nɔ" ke-.

8 Nyɔ -wee' 'kpa 'de Pilatı -pɔn" -wεε nyɔ -kwea
de 'na : De -ma nɔa 'de -kɔ' -sɔn see ε, εmε -aa
-tee' i -ın -je nɔ.

9 Pilatı wlu ɔɔɔɔ -pee ɔ 'na : Ao nıε "i 'ın 'je
Suifu-wi" 'a 'Beɔ i "sii- ?

10 'De ka 'sraa -savn 'a klae" a nɔa Sesi "cei o
ε, -wεε ɔɔ to ɔ 'e 'de ɔ 'jea 'mε ε, ɔ 'je kan' 'mε
'pepe.

11 'Kaa 'sraa -savn 'a klae" paa 'blɔa- -wee' bɔ
-sɔn -wεε ɔɔ 'je Barabası 'a i "sia' Pilatı i -tee'-.

12 Pilatı -teeε' nyɔ -gbaea' i ke'wle ɔ 'na : De ao
nı "i 'ın 'je "ju aɔa 'daa Suifu-wi" 'a 'Beɔ "jrii nɔ
'jaa- ?

13 ɔɔ -wee' "wɔɔ' -tadue, ɔɔ 'na : -In koo 'o tu
-kwlı".

14 'De Pilatı -tee' ɔɔɔɔ i ɔ 'na : Desavn -je wε-
ɔ nɔ ε- ? 'Kaa ɔɔɔɔ "wɔɔ- ke'wle ε je ε "kpei -tie"
cεn ɔɔ 'na : -In koo 'o tu -kwlı" !

15 Pilatı nıa "i ɔ 'jea nyɔ -kwea de 'di wɔn nmɔɔ
ε, ɔ "siie Barabası i -wεε ɔ 'tmɔɔ- "soa ɔɔ bla Sesi,
-wεε ɔ to ɔ 'e, 'de ɔ 'je 'o tu -kwlı" kɔɔε-.

*"Soa-wi" a wlaa Sesi 'me
(Matie 27.27-31 ; San 19.2-3)*

¹⁶ "Soa-wi" kpa Sesi 'de -gbein" 'a -kwea-', 'de 'blvajei o -gbu" 'di -wɛɛ ʋɔ 'da "soa -wee" "klein.

¹⁷ "Soa-wi" a wlvɔɔ' -wɛɛ ʋɔ pɔɔ 'beɔbai" -saan -tɔɔn' -tɔɔn 'ʋn, ʋɔ dba "wifan due' ʋɔ -tuɔɔ" "jru.

¹⁸ -Wɛɛ ʋɔ -te ɔɔ' -gbleea' -pɔn" ʋɔa nɔ : -A 'sne ! Suifu-wi" 'a 'beɔ !

¹⁹ 'Sɔ ʋɔ blɔ -gblokpau "jru, ʋɔa wlvɔn tɔn "jri, ʋɔa "siie 'kɔi- i, ʋɔa tba "jua- i 'de ɔ "juɔi.

²⁰ ʋɔ -kɔa' ɔɔ' wlaa' kan' 'sɔ ʋɔ -sɔ "bai -saan -tɔɔn 'ʋn, ʋɔ pɔɔ ɔɔ' dɪ 'ʋn. -Wɛɛ ʋɔ kpɔ 'de tu -kwlɪ" kɔa' 'de "kpae'.

*Sesi kɔɔɛ' 'bo tu -kwlɪ"
(Matie 27.32-44 ; Luiki 23.26-43 ; San 19.17-27)*

²¹ Sireni due' nyɔ a 'daa- Simɔ ε, Alesandri ke Rifisi "bo, -ɔɔ -wlvɔa 'de -kle ε, ɔ cɛɛn 'mɔa- de. "Soa-wi" -te' ɔ -klaan" "kpei, ʋɔpɔ -tu" ɔ Sesi 'a 'metu "kpei.

²² -Wɛɛ ʋɔ kpa Sesi 'e -tajrɔ nyɔ a 'daa- Gogota a. ε 'de mɛ -nɪ "jru kpa" 'a -ta.

²³ ʋɔ bee nmɔ -saan ke sii" nyɔa 'daa 'mii- 'a "ni o, εmɛ ʋɔ "nyɔɔ 'na -tɪ, 'kaa ɔ se 'wɔn ɔ se ε 'na.

²⁴ 'Demɔ ʋɔ kɔɔ 'o tu -kwlɪ". ʋɔ -seea' ɔɔ' 'ʋnpaadɪ 'ʋn 'de ʋɔ pɔ soa' "jei -wɛɛ dɛ jrɔ' 'jea kpa due 'due 'de ʋɔ 'je ε juo-.

²⁵ -Klae" jrv -gbao mɛ ʋɔ kɔ Sesi 'de tu -kwlɪ".

²⁶ Dɛ -ε -jea ɔɔ' 'mɛa a, ε 'crue' 'bo tufɔ -saan" "kpei. Dɛ -crua' ε ka : Suifu-wi" 'a Tɔ'bo.

²⁷ ʋɔ kɔ desavɔnɔn 'sɔɔn jrv' 'bo tu -kwlɪ" -ke, due' 'a tu 'bɔɔ- 'de Sesi 'a dianfɔ o, due' 'a tu 'bɔɔ- 'de ɔɔ' kvaanfɔ o.

28 ['Kamɔ Kea 'a wlu 'da, ε 'naa : Nyv -sroo ɔ dɛsaʊnʊʊn "i.]

29 -Je -siʊn a -fun" a "jru ʊʊa -cree" ɔ', -wɛɛ ʊʊa wlu ɔ -pee ʊʊ 'na : -lɪn'- ! -Mɔ -ɔ -na -ɔ -je Kea -gbu klaa" "jɛi- -gba', -wɛɛ -ɔ -je ε po 'de 'wɪ taan 'di ε,

30 -ɪn -pʊʊ' -ma -cɛ" la 'e, -ɪn -wɪʊ 'o tu -kwɪ", -ɪn -je i "si !

31 'Kamɔ 'sraa -saʊn 'a klae" ke kɛ' wɔ-sanyʊ a wlaa Sesi -ke -wɛɛ ʊʊa wlu ba -pee ka : ɔ 'pʊʊ nyv jru' -wɛɛ ɔ se ɔɔ' -cɛ" 'ε 'pʊʊa' 'bɛɛ- !

32 Kea 'a 'o -tei Israɛ 'ε Tʊ"bo, "sii la 'ja, ɔ 'je 'o tu -kwɪ" 'wɪʊ ! -Bo -a -jee' -mɛ "jriɛ- -wɛɛ -a -je ɔɔ' -tɪ' tɔ' 'ʊn 'je. Nyv -kɔɔa 'o tu -kwɪ" 'bo Sesi -pʊn" ε, ʊʊa wɔɔ' -ke.

Sesi 'a 'mɛa'

(Matie 27.45-56 ; Luikɪ 23.44-49 ; San 19.28-30)

33 'Jru-gbao 'sʊ kwie kpʊn' 'de 'blʊa- -wee" "klein "kpei mamaʊ 'sʊ ε je -kwie" jru-gbao nyɪ.

34 Dɛ -mua' -kwie" jru-gbao o 'sʊ Sesi "wɔɔ' 'bo tu -kwɪ" ɔ 'na : Eloi, Eloi, lama sabatani ? ε 'de mɛ -nɪ : 'Ma Kea, 'ma Kea, dɛɛ-tɪ ε -sa 'ʊn "jriɛ-pʊn" ε- ?

35 Nyv -nɪa 'mʊa 'a jru' 'wɔʊn ɔɔ' wlu 'sʊ, ʊʊ 'na : Ao po doin" i, ɔɔ 'da Eli la !

36 -Wɛɛ ʊʊa' due' kpa plea', ɔ crooɛ fuu' -gblokpauɪ", ɔ blɛɛ 'e -koonmɔ o i ɔ "nyɪɛ Sesi ɔ 'je ε 'na. 'De ɔ 'na : Ao 'bɔ, -bo Eli 'bɛɛ- ɔɔ' tu -kwɪ" -saa' -wɛɛ ɔ 'je ɔ i "sii- ε, -aa muɛ 'o 'jea' kaan !

37 'Kaa Sesi "wɔa kpleiin 'sʊ ɔɔ' feeɛ' blu 'e 'wɛɛ-

38 "Wliɛfɔ klaa" -pee'a 'de Kea -gbu klaa" 'di 'wɪɛ 'fɔ 'soʊn, ε je 'de "jɛi 'wɪʊ, ε je i "si 'de -sɔn.

³⁹ Jra' jei due' -nyna i 'de Sesi "juoi, o -gbuan oo' "wosun ke 'mesun ja 'su e, o 'na : "Ju -no, Kea 'a "Ju 'a -ce" 'kpa -o -ceen'-.

⁴⁰ 'Nynokpae' jrv' -ni 'e -uu -teen o -uba -gbun 'e -ke. 'De uu "klu 'demo Madi -wuba Madala ni-, 'demo Saki -saan"- ke Sosu de Madi ni-, 'demo Salome ni-.

⁴¹ -Ta Sesi nua Galile uu ke oo na' see, uba jea o sun o po. 'Nynokpae' -tuu"-tuu jrv' -ni 'o -ke, -wee uu -ke o ji Selisalem.

Uu -tee' Sesi i

(Matie 27.57-61 ; Luiki 23.50-56 ; San 19.38-42)

⁴² -Fli bla a, e niε dɪnmaewɪ -o, e 'de me -ni -kwlewɪ 'a -kwie".

⁴³ 'Su Soseu -wuba Arimate ji'. O niε -gbajeun 'a due' -o -ke. Nyu -wee' "klein a -tee' oo' ni'. Oo fue Kea 'a tu"bode -ke. O poe 'e pee- o je Sesi 'a "ku i -teea' mu 'de Pilatu o.

⁴⁴ Sesi 'a 'mea' -too"- 'maa Pilatu tai'. O 'da jra' jei 'me o -tee' o i -wee -bo Sesi -too"- 'mea' a, 'de o 'ji juo-.

⁴⁵ O 'woan jra' jei 'a wlu e, o 'na Soseu "duo Sesi 'a "ku 'un.

⁴⁶ Soseu -tien' tae' plu due' emε o "fian Sesi 'a "ku o -sa 'o tu -kwɪ" "jrui, -wee o -teo' i 'de 'soa 'a -kwlewɔn uu "blua 'di. O klin o "soukpo klaa" due', o kaan 'o -gbaun' "woin.

⁴⁷ Madi -wuba Madala ke Madi -nua Sosu de -gbuen -ta Sesi -teea i ja.

16

Sesi sɔn "kunyɔ"

(Matie 28.1-8 ; Luiki 24.1-12 ; San 20.1-10)

1 -Kwlewɪ -sia' 'sɔ, Madi -wɪɔ Madala ke Saku de Madi ke Salome -tɪɛn' -dai'kɔɔna, ʊɔ 'je ɛ Sesi 'a "ku "jru 'wla.

2 'Dɔɔ ɔ "i-saawɪ 'a -klae" pɛɛn, 'jru 'a 'kwlawɪ nɔ" ɛ, ʊɔ -cnuue 'de -gbain' "kpei.

3 ʊɔa' 'sɔ a -teeɛ' ba i, ʊɔ 'na : -ɔ -je "soukpo 'bo -gbain' "wɔin -sa -ɔ -je -a -nyɪ" ɛ- ?

4 'Kaa -ta ʊɔa -gbɔan 'e mu ɛ, -mɛ "sou klaa" -nɛ klin 'o, ɛ je 'fɔ due' o -te.

5 ʊɔ pa 'de -gbain' 'di, 'sɔ ʊɔ jɛɛ -kooa" i -tɔɔ due' -ɔ -te i 'de dianfɔ o. ɔ paa "baɪplu "puu'- 'ɔn. 'Sɔ faun 'kpa 'e ʊɔɔɔ 'ɔn 'ɛ.

6 'De ɔ wɪɔ ʊɔɔɔ -pee ɔ 'na : Faun 'bo ao nɔɛ ! 'In 'je kan' 'mɛ Sesi -wɪɔ Nasaretɪ -wee -ɔ -kɔɔa 'bo tu -kwɪ" mɔ aɔa -pɔn i. 'Kaa ɔ sɔn "kunyɔɔ', ɔ se -ta nɪ-. Ao -gbɔn 'nɔ nyɔ po ɔ 'de ɛ.

7 Ao mu ao 'je ɔɔ' klai" nynuu ke Piɛi 'tmɔɔ-. ɔɔ fuo aɔɔɔ- 'mɛ 'de Galile. 'Bomɔ ao 'je ɔ "jrie- 'jee- ka ɔ 'tmɔɛ 'de ɛ.

8 ʊɔ 'wɔan wɪɔ -nɪ 'sɔ ɛ, ʊɔ -ka' wɔn, tai' "maa ʊɔɔɔ 'mɛ, ʊɔa' dɪ a cre'. ʊɔ 'wɪɔ 'e -gbain' 'di 'sɔ, ʊɔ -gbu" ɛ plea' ʊɔa jea mu, ʊɔ se nyɔ de jre' 'tmɔɔ- 'de faun -a nɔa ʊɔɔɔ 'a -tɪ' 'ɔn.

*Sesi toɛ ɔɔ' -ce" Madi -wɪɔ Madala "i
(Matie 28.9-10 ; San 20.11-18)*

9 Sesi sɔan "kunyɔɔ' 'dɔɔ ɔ "i-saawɪ 'a -klae" pɛɛn, Madi -wɪɔ Madala ɔ -sa -siisaɪn -mɛ" 'sɔn 'ɔn ʊmɔ ɔ to ɔɔ' -ceɪ" tɛɪn".

10 ʊmɔ -mu' -ɔ po ɔɔ' klai" nynuu "kuan. -Ta ʊa mua, -mɛ ʊɔ -wee' "kaeɛ "jrii, ɔɔ' 'kwe- pa -tɪ 'ɔn.

11 Ka Sesi sɔan -klu', ɔ nɪa 'kmɔ -wee ʊ 'je ɔ, ʊ 'tmɔ ɛ. ʊɔ -wee' 'wɔn ɛ, 'kaa ʊɔ se ɛ tɔ' 'ɔn 'je.

*Sesi toε ɔɔ' -cε" klai" nynuu 'sɔɔn "i
(Luiki 24.13-35)*

¹² Ε 'wlvα 'mυα- a, Sesi to ɔɔ' -cε" 'mε ka jrɔ' ka 'de ɔɔ' klai" nynuu 'sɔɔn -υα mua -gbei" -pee.

¹³ Υυ jia de υυ 'tmυα nyυ -sia 'o ε, υυ se ε tɔ' 'υn 'je -ke.

*Sesi toε ɔɔ' -cε" klai" nynuu -nια -puue 'jɔ due'
"i*

*(Matie 28.16-20 ; Luiki 24.36-49 ; San 20.19-23
; Nυυdι 1.6-8)*

¹⁴ Ε 'wlvα 'o mu ε, Sesi toε ɔɔ' -cε" klai" nynuu -nια -puue 'jɔ due' "i, -mε υυ nιε dε diia'. -Wεε ɔ -cε" υυρυυ "bli 'de υα' -maa' -te' dε -kwli" ke υα' pεe 'a "i "ikmuu -ti 'υn, dε-nυε' nyυ -υυ poa υυρυυ ɔɔ' "kunyɔ' sɔn -ti 'a "kuan a, υυ se υυρυυ 'a wlu tɔ' 'υn 'je.

¹⁵ -Wεε ɔ 'na : Ao mu 'blυα- -wee' "klein "kpei-, ao 'je 'ma -pɔia" -ti 'tmυ 'de nyɔ -wee' "klein -pee.

¹⁶ Nyɔ -ɔɔ mu ε tɔ' 'υn 'jea', -wεε -ɔɔ mua "ni "jru poa 'a, ɔɔ muε 'pυα'. 'Kaa nyɔ se ε tɔ' 'υn 'je ε, 'pee a muε ɔ kpyɔn 'a.

¹⁷ 'De nyυ -a mua ε tɔ' 'υn 'jea' a, ka Kea 'a "ikmaa' ke υυ na dι -ιa muε toa', ι ka : υα muε -siisaɔn i nυa' 'de 'ma 'nynυ 'υn, υα muε wlu dee poa'.

¹⁸ Υα muε sɛn 'kwa i kpyan', nyα muε die dε o poa' υυ 'je υυρυυ "nyι, 'kaa dε-saan" ka se υυρυυ nυ i. Υα muε 'wε-nυυ sɔn "jru -tea' υα' 'wε- 'je 'bɔ.

*Sesi muε 'de Kea o de
(Luiki 24.50-53 ; Nυυdι 1.9-11)*

¹⁹ Tυ"bo Sesi -koa' υυρυ 'a -ti' -pee 'tmva' kan' 'su ε, Ϸ son 'υn 'ε, Ϸ muε jaυn 'di. -Wεε Ϸ -te i 'de Kea 'a dianfϷ o.

²⁰ Klai" nynuu muε Sesi 'a -poia" -ti 'tmva' -ta -wee' "klein. Tυ"bo a sie υυρυ Ϸ 'de dboi". Ka wlu υυa 'tmva nia tϷ' -ti ε, εε jea εε' sun to 'de nyυ 'pυυjrui' υυa nυa 'υn.

DBΞEΔE DEE-

Wè Northern: DBΞEΔE DEE- New Testament+

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Wè Northern)

Contributor: WBT Central Zone

All rights reserved.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

420bcc8e-229d-5a3a-91bf-a91cc86b40db